

ຄຳນຳ

ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳ ຂອງທ່ານລັດຖະມົນຕີ ກໍຄືຄະນະນຳກະຊວງການຕ່າງປະເທດແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ,

ປື້ມກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ທຳມະນູນສານຍຸຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດໜຶ່ງໄດ້ຈັດພິມ ເປັນພາສາລາວໂດຍ ກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເປັນ ການສະເໜີສະຫຼອງວັນສ້າງຕັ້ງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຄົບຮອບ 50 ປີ (24/10/1945 - 24/10/1995). ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ກໍເພື່ອເປັນການຄຳນັບຮັບຕ້ອນ 4 ວັນປະຫວັດສາດ ອັນ ຍິ່ງໃຫຍ່ຂອງຊາດລາວເຮົາ, ນັ້ນກໍຄື ວັນຄົບຮອບ 40 ປີ ແຫ່ງການສ້າງຕັ້ງ ພັກປະຊາຊົນ ປະຕິ ວັດລາວ, ວັນຄົບຮອບ 20 ປີ ແຫ່ງການສະຖາປະນາ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາ ຊົນລາວ (2/12/1975 - 2/12/1995), ຄົບຮອບ 45 ປີ ຂອງວັນເກີດ ປະທານ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ແລະ ເພື່ອຄຳນັບຮັບຕ້ອນ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຂອງພັກປະຊາຊົນ ປະຕິວັດລາວ ຄັ້ງທີ VI ທີ່ຈະມາເຖິງນີ້.

ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ຫວັງວ່າປື້ມໜຶ່ງນີ້ຈະເປັນປະໂຫຍດ ບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ ແກ່ວິຊາການ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກຮຽນ ແລະ ນັກສຶກສາຂອງລາວເຮົາທີ່ສົນໃຈ ແມ່ຍິດກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງລະດັບຄາດ ໝາຍຂອງ ອົງການ ສປຊ ແລະ ກະຕິກາລວມ ຂອງສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ ຄົນສ່ວນຫຼາຍ ນັກເອີ້ນວ່າ “ ສານໂລກ ” .

ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ໄດ້ໃຫ້ການ ສະໜັບສະໜູນ ທາງດ້ານການເງິນຈົນເຮັດໃຫ້ຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວບັນລຸຜົນຕາມຄາດໝາຍ .

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 2 ຕຸລາ 1995
ກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ
ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ

ບັນທຶກເບື້ອງຕົ້ນ

ກົດບັດ ສປຊ ໄດ້ຖືກລົງນາມ ຢູ່ທີ່ ຊານຟຣານ ຊິດສະໂກ ໃນວັນທີ 26 ມິຖຸນາ 1945 ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມ ສປຊ ກ່ຽວກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ໄດ້ເລີ່ມມີຜົນ ແຕ່ວັນທີ 24 ຕຸລາ 1945 ເປັນຕົ້ນມາ. ທຳມະນູນຂອງສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ກໍແມ່ນພາກ ສ່ວນນຶ່ງປະກອບຢູ່ ໃນກົດບັດດັ່ງກ່າວ .

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ບັນດາມາດຕາ 23-27 ແລະ 61 ຂອງກົດບັດໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາ ໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນວັນທີ 17 ທັນວາ 1963 ແລະ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 31 ສິງຫາ 1965. ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 61 ອີກເທື່ອໃໝ່ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາ ໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນວັນທີ 20 ທັນວາ 1971 ແລະ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 24 ທັນວາ 1973. ການແກ້ໄຂ ເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 109 ເຊິ່ງໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍ ສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນວັນທີ 20 ທັນວາ 1965 ໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 12 ມິຖຸນາ 1968.

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 23 ໄດ້ກຳນົດເອົາສະມາຊິກ ຂອງ ສະພາພັນຄົງຈາກ 11 ມາເປັນ 15 (ປະເທດ). ການແກ້ໄຂ ເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 27 ເຫັນດີວ່າບັນດາການ ຕົກລົງຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກ່ຽວກັບບັນຫາວິທີການຕ່າງໆນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການລົງ ຄະແນນ ສຽງຮັບຮູ້ຈາກ 9 ປະເທດ ສະມາຊິກ (ກ່ອນໜ້ານັ້ນແມ່ນ 7). ການຕົກລົງ ຂອງສະພາ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ກ່ຽວກັບບັນດາບັນຫາຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການລົງຄະແນນສຽງຮັບຮູ້ ຈາກ 9 ປະເທດ ສະມາຊິກ (ກ່ອນໜ້ານັ້ນແມ່ນ 7). ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ລວມທັງຄະແນນສຽງຂອງ 5 ປະເທດສະມາຊິກ ຖາວອນ ຂອງສະພານຳດ້ວຍ .

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ 61 ຊຶ່ງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນ ວັນທີ 31 ສິງຫາ 1965 ໄດ້ກຳນົດ ຈຳນວນສະມາຊິກ ຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈາກ 18 ມາເປັນ 27 (ປະເທດ). ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ມາດຕາ ນີ້ອີກ ຊຶ່ງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນວັນທີ 24 ມິຖຸນາ 1973 ໄດ້ກຳນົດ ເອົາຈຳນວນສະມາຊິກ ຂອງສະພາຈາກ 27 ມາເປັນ 54 ປະເທດ .

ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມມາດຕາ 109-ຂໍ້ 1 ຂອງມາດຕານີ້ບົ່ງໄວ້ວ່າ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຂອງບັນດາສະມາຊິກ ສ.ປ.ຊ ເພື່ອທົບທວນຄືນ ກົດບັດສາມາດຈັດຂຶ້ນໄດ້ຕາມສະຖານທີ່ ແລະ ວັນເວລາຊຶ່ງສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະໄດ້ກຳນົດເອົາຈາກການລົງຄະແນນສຽງ 2/3 ຂອງສຽງສ່ວນ ຫຼາຍ ແລະ ຈາກການລົງຄະແນນສຽງຮັບຮູ້ 9 ສຽງ (ກ່ອນໜ້ານັ້ນ 7) ຂອງສະມາຊິກທົ່ວ ໄປຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ .

ໃນກອງປະຊຸມສະໄຫມສາມັນ ຄັ້ງທີ 10, ສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ພິຈາລະນາບັນຫາການເປີດ ກອງປະຊຸມ ເພື່ອທົບທວນກົດບັດ, ຂໍ້ 3 ຂອງ ມາດຕາ 109 ຍົງຄົງຖືກຮັກສາໄວ້ຕາມຮູບເດີມ, ເຖິງແມ່ນວ່າໄດ້ກຳນົດວ່າ “ ຈາກການລົງຄະແນນສຽງຮັບຮູ້ 7 ສຽງຂອງ ສະມາຊິກ ທົ່ວໄປຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ “, ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ໃຫ້ການສືບ ຕໍ່ພິຈາລະນາວັກນີ້ ໃນກອງປະຊຸມສະໄຫມສາມັນ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ 10 ໃນປີ 1955.

ກົດບັດ ສະຫະປະຊາຊາ

ພວກເຮົາບັນດາ, ປະຊາຊົນ

ແຫ່ງ ສະຫະປະຊາຊາດ

ໄດ້ຕັ້ງເຈດຈຳນົງ

ທີ່ຈະຊ່ວຍຄົນລຸ້ນຫຼັງ ໃຫ້ພື້ນຈາກໄພພິບັດ ແຫ່ງສົງຄາມ ຊຶ່ງໄດ້ນຳຄວາມສູນເສຍ ຢ່າງ
ໃຫຍ່ຫຼວງມາສູ່ມວນມະນຸດ ໃນຊົ່ວຊີວິດ ຂອງພວກເຮົາເຖິງສອງຄັ້ງແລ້ວ,

ທີ່ຈະຍືນຍັງເຖິງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໃນສິດທິອັນພື້ນຖານ ຂອງມະນຸດ, ໃນກຽດສັກສີ ແລະ
ຄຸນຄ່າຂອງມວນມະນຸດ ແຕ່ລະຄົນ, ໃນສິດສະເໜີພາບລະຫວ່າງຊາຍ ແລະ ຍິງ
ກໍຄືບັນດາປະຊາຊາດໃຫຍ່ ແລະ ນ້ອຍ,

ທີ່ຈະສ້າງເງື່ອນໄຂອັນຈຳເປັນ ໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາຄວາມ ຍຸຕິທຳ ແລະ ການເຄົາ
ລົບຕໍ່ພັນທະທັງປວງ ທີ່ເກີດມາຈາກສົນທິສັນຍາ ແລະ ທີ່ນາອື່ນໆຂອງກົດໝາຍລະ
ຫວ່າງປະເທດ,

ທີ່ຈະສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມ ແລະ ເງື່ອນໄຂແຫ່ງການດຳລົງຊີວິດອັນດີກ່ວາ
ເກົ່າທ່າມກາງອິດສະລະພາບທີ່ກ້ວາງຂວາງຍິ່ງໆຂຶ້ນ,

ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ

ທີ່ຈະປະຕິບັດການຜ່ອນສັ້ນຜ່ອນຍາວ ແລະ ດຳລົງຊີວິດຢູ່ຮ່ວມກັນຖາມບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງທີ່
ດີ,

ທີ່ຈະໂຮມກຳລັງຂອງພວກເຮົາເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງ
ຊາດ,

ທີ່ຈະຍອມຮັບຫຼັກການ ແລະ ສ້າງຕັ້ງວິທີການຄ້າປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ມີການໃຊ້ກຳລັງອາວຸດ
ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ, ທີ່ຈະເພິ່ງພາສະຖາບັນສາກົນຕ່າງໆເພື່ອພັດທະ
ນາຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເສດຖະກິດ ສັງຄົມຂອງທຸກໆປະຊາຊົນ.

**ຈິ່ງໄດ້ຕົກລົງ ຈະປະສົມປະສານ
ຄວາມພະຍາຍາມຂອງພວກເຮົາເພື່ອໃຫ້
ສໍາເລັດຜົນຕາມເຈດຕະນາເລົ່ານີ້**

ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານຂອງພວກເຮົາຈິ່ງໄດ້ຕົກລົງກັນຮັບເອົາ ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ສະບັບນີ້ໂດຍຜ່ານຜູ້ແທນ ທີ່ມາໂຮມ ປະຊຸມຢູ່ ນະຄອນຊານ ຟຣານຊິສໂກ, ຜູ້ທີ່ມີໃບມອບອໍານາດເຕັມຊຶ່ງເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງ ແລະ ເໝາະສົມ ແລະ ໂດຍຊ້ອງຫນ້າ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມຈິ່ງສະຖາປະນາອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງຊາດຂຶ້ນຊຶ່ງມີຊື່ວ່າ ສະຫະປະຊາຊາດ .

**ຫມວດທີ I
ເປົ້າຫມາຍ ແລະ ຫຼັກການ**

ມາດຕາ 1

ເປົ້າຫມາຍ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ມີດັ່ງນີ້ :

1. ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້: ຈິ່ງໄດ້ເອົາມາດຕະການຮ່ວມກັນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນເພື່ອສະກັດກັ້ນ ແລະ ຈໍາກັດບັດເປົ້າການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສັນຕິພາບ ແລະ ເພື່ອປາບປາມ ທຸກການກະທໍາຮຸກຮານ ທີ່ ການລ່ວງລະເມີດອື່ນໆ ຕໍ່ສັນຕິພາບ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ທີ່ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ທີ່ ສະຖານະການລະຫວ່າງຊາດ ອັນຈະນໍາໄປສູ່ການນໍາໂງ່ເທທໍາລາຍ ສັນຕິພາບຢ່າງສັນຕິວິທີ, ໂດຍສອດຄ່ອງ ກັບຫຼັກການແຫ່ງຄວາມຍຸຕິທໍາ ແລະ ກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ;
2. ພັດທະນາສາຍພົວພັນ ມິດຕະພາບລະຫວ່າງຊາດບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບນັບຖືຫຼັກການສິດສະເໝີພາບ ຂອງ ບັນດາປະຊາຊາດ ແລະ ສິດຂອງປະຊາຊົນ ໃນການປົກຄອງຕົນເອງ ພ້ອມກັບເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມອື່ນໆ ເພື່ອຮັດແຫນ້ນຄວາມຫມັ້ນຄົງຂອງສັນຕິພາບໂລກ;
3. ເສີມສ້າງການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງຊາດ ດ້ວຍການແກ້ໄຂບັນຫາສາກົນ ດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທໍາ ທີ່ ມະນຸດສະທໍາ, ດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຄົາລົບນັບຖືສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບອັນພື້ນຖານ ຂອງທຸກໆຄົນ ໂດຍບໍ່ຈໍາແນກເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ ທີ່ ສາດສະໜາ;
4. ເພື່ອເປັນສູນກາງ ເຮັດໃຫ້ຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງ ບັນດາປະຊາຊາດ ທັງປວງມີຄວາມກົມກຽວກັນ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງຮ່ວມກັນທີ່ໄດ້ກ່າວມານັ້ນ .

ມາດຕາ 2

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເປັນໄປຕາມເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດຕາ 1, ອົງການສະຫະປະຊາ ຊາດ ແລະ ສະມາຊິກທັງໝົດຈະຕ້ອງດໍາເນີນການໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບບັນດາຫຼັກການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ສະຫະປະຊາຊາດ ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ບົນຜືນຖານຂອງຫຼັກການສະເໝີພາບ ດ້ານອະທິປະໄຕ ຂອງສະມາຊິກທັງປວງ.

2. ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ທຸກປະເທດ ໃນຖານະເປັນສະມາຊິກກະພາບ, ບັນດາສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດ ພັນທະທີ່ຕົນຕ້ອງໄດ້ເຮັດຕາມ ກົດບັດສະບັບນີ້ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

3. ບັນດາສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງສາກົນລະຫວ່າງຕົນດ້ວຍວິທີທາງອັນສັນຕິວິທີ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ກໍຄືຄວາມຍຸຕິທໍາ.

4. ໃນການພົວພັນລະຫວ່າງຊາດ, ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດຈະຕ້ອງບໍ່ໃຊ້ການຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ໃຊ້ກໍາລັງຕ້ານເຂດນໍ້າ ແດນດິນອັນຄົບຖ້ວນ ຫຼື ເອກະລາດ ດ້ານການເມືອງ ຂອງແຕ່ລະລັດ ຫຼື ການກະທໍາອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ.

5. ສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທຸກປະການແກ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໃນທຸກການປະຕິບັດງານທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບຂໍ້ບັນຍັດ ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ແລະ ຈະບໍ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ລັດທີ່ກໍາລັງຖືກ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ດໍາເນີນ ມາດຕະການນໍາຈ້າງ ແລະ ບັງຄັບຢູ່.

6. ອົງການຈະຕ້ອງເຮັດແນວໃດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນດາລັດ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ປະຕິບັດເທົ່າທີ່ຈະ ເປັນໄປໄດ້ຫຼັກການເລົ່ານີ້ ໃນການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ.

7. ບໍ່ມີບັນຍັດຂໍ້ໃດ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ ສະຫະປະຊາຊາດ ເຂົ້າໄປແຊກແຊງກິດຈະການ ຊຶ່ງໂດຍຕົ້ນຕໍແລ້ວຂຶ້ນກັບສິດອໍານາດແຫ່ງຊາດ ຂອງລັດນຶ່ງ, ທັງບໍ່ບັງຄັບສະມາຊິກໃຫ້ນໍາເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ມາສະເໜີໃຫ້ສະຫະປະຊາຊາດ ແກ້ໄຂຕາມກົດບັດສະບັບນີ້ ; ແຕ່ເຖິງຢາງໃດກໍຕາມຫຼັກການ ດັ່ງກ່າວ ຂະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ການນໍາໃຊ້ ມາດຕະການບັງຄັບທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນ ຫມວດ III.

ຫມວດທີ II

ສະມາຊິກ

ມາດຕາ 3

ສະມາຊິກດັ້ງເດີມ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ແກ່ລັດ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍອົງການຈັດຕັ້ງ ລະຫວ່າງຊາດ ທີ່ ນະຄອນ ຊານຟຣານຊິດສະໂກ ແລະ ໄດ້ລົງນາມ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ແລະ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 110, ທີ່ລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມໄວ້ກ່ອນແລ້ວ ໃນຖະແຫຼງການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ລົງວັນທີ 01 ມັງກອນ 1942.

ມາດຕາ 4

1. ການເປັນສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແມ່ນ ເປີດໃຫ້ແກ່ທຸກໆລັດທີ່ຮັກຫອມສັນຕິພາບ ແລະ ຍອມຮັບເອົາພັນທະຂອງ ກົດບັດສະບັບນີ້, ແລະ ແມ່ນລັດທີ່ສາມາດ ແລະ ເຕັມໃຈປະຕິບັດພັນທະດັ່ງກ່າວຕາມການຕົກລົງ ຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ການຮັບຮອງເອົາລັດໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວນັ້ນ ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ແມ່ນຂຶ້ນກັບມະຕິ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດຕາມການແນະນຳຂອງ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 5

ສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ຖືກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງດຳເນີນມາດຕະການຈຳກັດ ແລະ ບັງຄັບນັ້ນ ອາດຖືກສະມັດຊາໃຫຍ່ຫງົດການໃຊ້ສິດ ແລະ ເອກະສິດ ຂອງສະມາຊິກ ຕາມການແນະນຳຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດຄືນສິດ ແລະ ເອກະສິດ ໃຫ້ສະມາຊິກ ດັ່ງກ່າວໄດ້.

ມາດຕາ 6

ຖ້າວ່າສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຫາດຝ່າຟື້ນຜູ້ກການຂອງ ກົດບັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເນື່ອງມິດລຽນຕິດ, ສະມາຊິກດັ່ງກ່າວອາດຖືກໄລ່ອອກ ຈາກອົງການ ໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ຕາມການສະເໜີແນະ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ຫມວດທີ III

ອົງກອນ

ມາດຕາ 7

1. ອົງກອນສຳຄັນ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມີດັ່ງນີ້: ສະມັດຊາໃຫ່ຍ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ສະພາອາລັກຂາ, ສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ສຳນັກງານເລຂາທິການ .
2. ອົງກອນຊ່ວຍວຽກ ທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ ອາດຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນໄດ້ຕາມກົດບັດສະບັບນີ້ .

ມາດຕາ 8

ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະບໍ່ວາງຂໍ້ຈຳກັດໃດໆຫມົດໃນການ ຮັບເອົາຜູ້ຊາຍ ຫຼື ຜູ້ຍິງ ເຂົ້າຮ່ວມວຽກໃນອົງກອນສຳຄັນ ຫຼື ອົງກອນຊ່ວຍວຽກໃນທຸກຕຳແໜ່ງໜ້າທີ່, ໃນເມື່ອມີເງື່ອນໄຂເທົ່າທຽມກັນ .

ຫມວດທີ IV ສະມັດຊາໃຫ່ຍ

- ການປະກອບ .

ມາດຕາ 9

1. ສະມັດຊາໃຫ່ຍປະກອບດ້ວຍສພມາຊິກທັງຫມົດຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ .
  2. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຈະມີຜູ້ແທນໃນສະມັດຊາໃຫ່ຍຢ່າງຫຼາຍບໍ່ກາຍ 5 ຄົນ .
- ຫນ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ .

ມາດຕາ 10

ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ສາມາດອະພິປາຍໄດ້ທຸກໆບັນຫາ ຫຼື ທຸກໆເລື່ອງພາຍໃນຂອບເຂດ ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ຫລື ກ່ຽວກັບອຳນາດ ແລະ ຫນ້າທີ່ຂອງອົງກອນໃດໜຶ່ງທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນກົດບັດ ສະບັບນີ້ ແລະ ສະເໜີບັນຫາ ຫຼື ຄຳແນະນຳ ໄປຍັງສະມາຊິກ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ຫຼື ໄປຍັງສະມາຊິກ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດຕາ 12 .

ມາດຕາ 11

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສາມາດພິຈາລະນາ ຫຼັກການທົ່ວໄປ ຂອງການຮ່ວມມື ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ, ລວມທັງຫຼັກການໃນການຫຼຸດຜ່ອນອາວຸດ ແລະ ອໍ້ບັງຄັບວ່າດ້ວຍການປະກອບອາວຸດ ແລະ ສາມາດເຮັດຄະແນນນຳກ່ຽວກັບ ຫຼັກການເຫຼົ່ານີ້ ໄປຍັງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ສະມາຊິກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ໄປຍັງສະມາຊິກຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງທັງສອງ .

2. ສະມັດຊາໃຫຍ່ສາມາດອະພິປາຍໄດ້ທຸກໆບັນຫາ ທີ່ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ທີ່ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ ສະມັດຊາໃຫຍ່ໂດຍ ສະມາ ຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ຫຼື ໂດຍສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ລັດໃດ ລັດນຶ່ງ ທີ່ບໍ່ແມ່ນ ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງ ວັກທີ 2 ມາດຕາ 35, ແລະ ສາ ມາດເຮັດຄຳແນະນຳ ເວັ້ນເສຍແຕ່ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດຕາ 12 ກ່ຽວກັບ ທຸກໆບັນຫາໃນ ທຳນອງດັ່ງກ່າວໄປຍັງລັດ ຫຼື ບັນດາລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ໄປຍັງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ໄປຍັງບັນດາລັດດັ່ງກ່າວ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ພ້ອມກັນ . ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະສົ່ງບັນຫາໃດນຶ່ງໃນທຳນອງດັ່ງກ່າວທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ, ໄປຍັງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະເປັນກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການອະພິປາຍ ກໍໄດ້ .

3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສາມາດແຈ້ງ ໃຫ້ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຊາບເຖິງສະຖານະການທີ່ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ .

4. ອຳນາດ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕານີ້ຈະບໍ່ຈຳກັດຂອບເຂດທົ່ວໄປຂອງ ມາດຕາ 10 .

ມາດຕາ 12

1. ໃນຂະນະທີ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ກຳລັງປະຕິບັດ ຫນ້າທີ່ແກ້ໄຂ ການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການໃດນຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບ ມອບຫມາຍຕາມກົດບັດສະບັບນີ້ຢູ່ນັ້ນ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະບໍ່ອອກຄຳແນະນຳໃດໆ ກ່ຽວກັບການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການດັ່ງກ່າວເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຮ້ອງຂໍ .

2. ໂດຍການອະນຸມັດຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ຊາບ, ໃນແຕ່ລະສະໄຫມປະຊຸມ ເຖິງວຽກງານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ເຊິ່ງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງພວມດຳເນີນງານຢູ່; ໃນທຳນອງດຽວກັນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຫຼື ສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ, ຖ້າຫາກບໍ່ຢູ່ໃນໄລຍະສະໄຫມປະຊຸມໃນທັນທີ ທີ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຢຸດຕິການແກ້ໄຂກໍລະນີດັ່ງກ່າວ .

ມາດຕາ 13

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ລົງມືສຶກສາ ແລະ ອອກຄຳແນະນຳ ເພື່ອຈຸດປະສົງ :

ກ. ພັດທະນາການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງຊາດ ໃນດ້ານການເມືອງ ແລະ ການຊຸກຍູ້ພັດທະນາເປັນກ້າວໆໄປຂອງ ກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດເປັນປະມວນກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ .

ຂ. ພັດທະນາການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາດ ໃນດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະ ທຳ, ການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ໜັດທຸກຄົນ ຮູ້ຊົມໃຊ້ສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະຫຼະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ ໂດຍປາສະຈາກ ການຈຳແນກດ້ານເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ ຫຼື ສາດສະໜາ.

2. ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຫນ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດອື່ນໆ ຂອງສະມັດຊາໃຫ່ຍກ່ຽວກັບ ບັນຫາທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນວັກ 1 ຂໍ້ ໑. ອ້າງເທິງນັ້ນແມ່ນຖືກກຳນົດໄວ້ໃນໝວດ IX ແລະ X.

ມາດຕາ 14

ຍົກເວັ້ນບົດບັນຍັດຂອງມາດຕາ 12, ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ສາມາດແນະນຳມາດຕະການສະເພາະ, ເພື່ອສ້າງຄວາມເອົ້າໃຈ ຢ່າງສັນຕິຕໍ່ສະຖານະການໃດໜຶ່ງ, ເຊິ່ງເກີດມາຈາກໃສກໍຕາມ, ທີ່ເຫັນວ່າຈະສ້າງຄວາມເສຍຫາຍທົ່ວໆໄປ ຫຼື ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສາຍພົວພັນມິດຕະພາບ ລະຫວ່າງຊາດ, ລວມທັງສະຖານະການເຊິ່ງເປັນຜົນສະທ້ອນ ມາຈາກການລະເມີດບົດບັນຍັດຂອງ ກົດບັດສະບັບນີ້ ເຊິ່ງກຳນົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ .

ມາດຕາ 15

1. ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ສຶກສາບົດລາຍງານປະຈຳປີ ແລະ ບົດລາຍງານພິດເສດ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ; ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວຈະລວມເອົາເລື່ອງມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ຕັດສິນ ຫຼື ຮັບຮອງເອົາເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ .

2. ສະມັດຊາໃຫ່ຍຮັບ ແລະ ສຶກສາບົດລາຍງານຂອງ ອົງກອນອື່ນໆ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ .

ມາດຕາ 16

ສະມັດຊາໃຫ່ຍປະຕິບັດຫນ້າທີ່ ກ່ຽວກັບລະບົບສາກົນ ວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາທີ່ໄດ້ຮັບມອບ ຫມາຍຕາມໝວດທີ XII ແລະ XIII, ລວມທັງການໃຫ້ຄວາມເຫັນດີ ຕໍ່ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາບັນດາເຂດທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ເປັນເຂດຍຸດທະສາດ .

ມາດຕາ 17

1. ສະມັດຊາໃຫຍ່ພະຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາງົບປະມານ ຂອງ ສະຫະປະຊາ ຊາດ .
2. ສະມາຊິກເປັນຜູ້ອອກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງອົງການຕາມອັດຕາສ່ວນ ທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ກຳນົດແບ່ງປັນໃຫ້ .
3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາການຕົກລົງດ້ານການເງິນ ແລະ ງົບປະມານທີ່ຕົກລົງກັນ ກັບສະຖາບັນວິຊາສະເພາະດັ່ງທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 57 ແລະ ພິຈາລະນາ ງົບປະມານການບໍລິຫານຂອງສະຖາບັນດັ່ງກ່າວເພື່ອອອກຄ່າແນະນຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ .

ການລົງຄະແນນສຽງ .

ມາດຕາ 18

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະມີຄະແນນສຽງ 1 ຄະແນນ .
2. ມະຕິຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນບັນຫາສຳຄັນ ຈະຕົກລົງດ້ວຍການລົງຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍ ຂອງ ສະມາຊິກຜູ້ມີໜ້າ ແລະ ອອກສຽງ ບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ຖືວ່າສຳຄັນ: ຄຳແນະນຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ, ການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກ ບໍ່ຖາວອນ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ, ການເລືອກຕັ້ງ ສະມາຊິກຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ການເລືອກຕັ້ງ ສະມາຊິກອາລັກຂາຕາມ ມາດຕາ 86 ວັກ 1 ຂໍ້ ຄ, ການຮັບສະມາຊິກໃໝ່ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ການຫົດສິດ ແລະ ເອກະສິດ ຂອງສະມາຊິກ, ການຂັບໄລ່ສະມາຊິກ, ບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນງານຂອງ ລະບົບອາລັກຂາ ແລະ ບັນຫາງົບປະມານ .
3. ມະຕິຕໍ່ບັນຫາອື່ນໆ ລວມທັງການກຳນົດປະເພດ ຂອງບັນຫາທີ່ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາດ້ວຍ ຄະແນນສຽງ ສອງສ່ວນສາມ, ແມ່ນຄະແນນສຽງສ່ວນໃຫຍ່ ຂອງສະມາຊິກ ຜູ້ມີໜ້າ ແລະ ອອກສຽງ .

ມາດຕາ 19

ສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ຈ່າຍຄ່າບຳລຸງຊັກຊ້າຈະບໍ່ສາມາດລົງຄະແນນສຽງ ຢູ່ໃນສະມັດຊາໃຫຍ່ໄດ້ ຖ້າວ່າຈຳນວນເງິນທີ່ບໍ່ຊໍາລະນັ້ນຫາກເທົ່າກັນ ຫຼື ສູງກວ່າຈຳນວນເງິນບຳລຸງຂອງສອງປີຜ່ານມາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສະມັດຊາ ໃຫຍ່ສາມາດອະນຸຍາດໃຫ້ສະມາຊິກດັ່ງກ່າວ ລົງຄະແນນສຽງ ໄດ້ເມື່ອຮູ້ວ່າສາຍເຫດ ຂອງການຄ້າງານຊໍາລະນັ້ນ ແມ່ນມາຈາກສະພາວະການ ທີ່ຢູ່ນອກເໜືອຈາກຄວາມຕັ້ງໃຈ ຂອງສະມາຊິກປະເທດນັ້ນ .

ວິທີດຳເນີນກອງປະຊຸມ

ມາດຕາ 20

ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ຈະປະຊຸມກັນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ໃນສະໄໝສາມັນປະຈຳປີນຶ່ງເທື່ອ ແລະ ໃນສະພິເສດອີກຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ . ການປະຊຸມສະມັດຊາໃຫ່ຍສະພິເສດຈະຮຽກ ໂດຍ ເລຂາ ທີ່ການໃຫ່ຍຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ຂອງສະມາຊິກສ່ວນໃຫ່ຍ ຂອງສະຫະ ປະຊາຊາດ .

ມາດຕາ 21

ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ຈະຮັບເອົາຂໍ້ບັງຄັບລະບຽບ ການປະຊຸມສະມັດຊາໃຫ່ຍຈະເລືອກຕັ້ງປະ ທານຂອງຕົນ ສຳລັບແຕ່ລະສະໄໝປະຊຸມ .

ມາດຕາ 22

ສະມັດຊາໃຫ່ຍສາມາດສ້າງອົງກອນຊ່ວຍວຽກ ຊຶ່ງເຫັນວ່າຈຳເປັນສຳລັບການປະຕິບັດ ຫນ້າທີ່ຂອງຕົນ .

ຫມວດທີ V ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ

ອົງປະກອບ

ມາດຕາ 23

1. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ 15 ປະເທດ . ໂດຍມີ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາຊົນຈີນ, ສາທາລະນະລັດ ຝຣັ່ງ, ສະຫະພາບ ສາທາລະນະລັດ

ສັງຄົມນິຍົມ ໂຊວຽດ, ສະຫະລາດຊະອານາຈັກ ອັງກິດ ແລະ ອຽກລັງເຕນີອີ ແລະ ສະຫະລັດ ອາເມລິກາ ເປັນສະມາຊິກຖາວອນ. ສະມາຊິກບໍ່ຖາວອນອີກ 10 ປະເທດ ຈະຖືກເລືອກຕັ້ງ ໂດຍ ສະມັດຊາໃຫ່ຍ, ໂດຍຄຳນຶງເປັນພິເສດ ແລະ ກ່ອນອື່ນໝົດເຖິງການປະກອບສ່ວນ ດ້ານເງິນ ອຸດທະນູນຂອງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ແລະ ຈຸດປະສົງອື່ນໆ ຂອງອົງການກໍ່ຕັ້ງການແບ່ງປັນດ້ວຍຄວາມເໝາະສົມຕາມ ເຂດພູມມິສາດ ອີກດ້ວຍ.

2. ສະມາຊິກບໍ່ຖາວອນ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງຈະໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໃນກຳນົດ 2 ປີ. ໃນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດຂອງສະມາຊິກບໍ່ຖາວອນຫຼັງຈາກທີ່ສະມາຊິກສະພາຄວາມໝັ້ນ ຄົງໄດ້ເຜີ້ມຂຶ້ນຈາກ 11 ເປັນ 15 ປະເທດນັ້ນ, ສອງໃນສີ່ປະເທດທີ່ເຜີ້ມຂຶ້ນຈະໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງ ໃນກຳນົດໜຶ່ງປີ. ສະມາຊິກທີ່ຜົ້ນຕຳແຫນ່ງໄປແລ້ວບໍ່ມີສິດເຂົ້າຮັບເລືອກຕັ້ງ ໃນທັນທີໄດ້.

3. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຈະມີຜູ້ແທນໜຶ່ງຄົນປະຈຳ ສະພາ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ

ມາດຕາ 24

1. ເພື່ອຮັບປະກັນການດຳເນີນງານ ຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ຂອງສະຫະ ປະຊາຊາດ, ສະມາຊິກຈຶ່ງມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບອັນສຳຄັນກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ໃຫ້ແກ່ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າໃນການປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບນີ້ ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງດຳເນີນໃນນາມຂອງ ສະມາຊິກ.

2. ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວນີ້, ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງຈະດຳເນີນໃຫ້ໄປຕາມ ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ. ອຳນາດສະເພາະທີ່ມອບໃຫ້ແກ່ຄວາມໝັ້ນ ຄົງເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນໝວດທີ VI, VII, VIII ແລະ ທີ 12.

3. ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຈະສະເໜີບົດລາຍງານປະຈຳປີ ແລະ ບົດລາຍງານພິ ເສດ ໃນເມື່ອຈຳເປັນຕໍ່ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 25

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ຕົກລົງຍອມຮັບ ແລະ ປະຕິບັດບັນດາມະຕິຂອງສະພາຄວາມ ໝັ້ນຄົງ ຕາມກົດບັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 26

ເພື່ອສົ່ງເສີມການສ້າງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງ ຊາດ ໂດຍການນໍາເອົາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງ ໂລກມາໃຊ້ໃນການປະກອບ ອາວຸດ ໃຫ້ຫນ້ອຍທີ່ສຸດ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ຮັບມອບຫມາຍໃຫ້ຄົ້ນຄວ້າແຜນການທີ່ຈະ ສະ ເໜີຕໍ່ ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອສ້າງລະບົບຂໍ້ບັງຄັບ ວ່າດ້ວຍການປະກອບອາວຸດ, ທັງ ນີ້ດ້ວຍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງຄະນະກຳມະການ ເສນາທິການ ທະຫານ ຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນ ມາດ ຕາ 47 .

ການລົງຄະແນນສຽງ

ມາດຕາ 27

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງມີຄະແນນສຽງ ຫນຶ່ງຄະແນນ .
2. ການດຳເນີນການປະຊຸມ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແມ່ນຜ່ານດ້ວຍການລົງ ຄະແນນສຽງເຫັນດີ ຂອງສະມາຊິກເກົ້າປະເທດ .
3. ມະຕິຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກ່ຽວກັບເລື້ອງອື່ນໆ ແມ່ນຜ່ານດ້ວຍຄະແນນສຽງ ເຫັນດີຂອງສະມາຊິກເກົ້າປະເທດ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ນັບທັງຄະແນນສຽງເຫັນດີ ຂອງສະມາຊິກຖາວອນ ທຸກປະເທດ, ແຕ່ວ່າການລົງມະຕິຕາມຫມວດທີ VI ແລະ ຕາມວັກ 3 ຂອງ ມາດຕາ 52 ນັ້ນຄູ່ກໍລະນີ ໃນການຂັດແຍ້ງ ຈະຕ້ອງຫງົດເວັ້ນຈາກການລົງຄະແນນສຽງ .ມະຕິຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກ່ຽວກັບເລື້ອງອື່ນໆ ແມ່ນຜ່ານດ້ວຍຄະແນນສຽງ ເຫັນດີຂອງສະມາຊິກເກົ້າປະເທດ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ນັບທັງຄະແນນສຽງເຫັນດີ ຂອງສະມາຊິກຖາວອນ ທຸກປະເທດ, ແຕ່ວ່າການລົງມະຕິຕາມຫມວດທີ VI ແລະ ຕາມວັກ 3 ຂອງ ມາດຕາ 52 ນັ້ນຄູ່ກໍລະນີ ໃນການຂັດແຍ້ງ ຈະຕ້ອງຫງົດເວັ້ນຈາກການລົງຄະແນນສຽງ .

ວິທີດຳເນີນກອງປະຊຸມ .

ມາດຕາ 28

1. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຖືກຈັດຕັ້ງໃນລັກສະນະທີ່ສາມາດປະຕິບັດຫນ້າທີ່ໄດ້ເປັນປະ ຈຳ. ໃນເບົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ, ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຕ້ອງມີຜູ້ ແທນປະຈຳຕະຫຼອດເວລາ ຢູ່ທີ່ຕັ້ງອົງການສຳນັກງານຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ .
2. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະປະຊຸມກັນເປັນໄລຍະເຊິ່ງຖ້າຫາກຕ້ອງການແຕ່ລະປະ ເທດສະມາຊິກສາມາດໃຫ້ຄະແນນລັດຖບານຂອງຕົນຜູ້ຫນຶ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃດຜູ້ຫນຶ່ງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງເປັນພິ ເສດໃຫ້ເປັນຜູ້ແທນຂອງຕົນເຂົາຮ່ວມປະຊຸມ .
3. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງອາດຈະປະຊຸມ ຢູ່ບ່ອນອື່ນໆນອກຈາກທີ່ຕັ້ງຂອງສະຫະປະ ຊາຊາດກໍໄດ້ຖ້າຫາກພິຈາລະນາເຫັນວ່າຈະອໍານວຍຄວາມສະດວກທີ່ສຸດໃຫ້ແກ້ວຽກງານຂອງຕົນ .

ມາດຕາ 29

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດຕັ້ງອົງກອນຊ່ວຍວຽກ ຂອງຕົນຂຶ້ນໄດ້ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຈຳ
ເປັນສຳລັບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຂອງຕົນ .

ມາດຕາ 30

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະສ້າງຂັ້ນຕອນລະບຽບການພາຍໃນຂອງຕົນຊຶ່ງໃນນັ້ນຈະກຳນົດ
ວິທີການແຕ່ງຕັ້ງປະທານຂອງຕົນ .

ມາດຕາ 31

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ສາມາດ
ເຂົ້າຮ່ວມການອະພິປາຍບັນຫາໃດກໍໄດ້ທີ່ນຳສະເຫຼີມສະຫຼອງຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ , ໂດຍບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນ
ສຽງ , ໃນເມື່ອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງພິຈາລະນາເຫັນວ່າຜົນປະ ທິບັດຂອງສະມາຊິກປະເທດນັ້ນໄດ້
ຮັບການກະທົບກະເທືອນ .

ມາດຕາ 32

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ລັດໃດໜຶ່ງທີ່
ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຫາກເປັນຄູ່ກໍລະນີການຂັດແຍ້ງເຊິ່ງຢູ່ໃນການພິຈາລະ
ນາຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ , ປະເທດນັ້ນຈະຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມອະພິປາຍກ່ຽວກັບຂັດແຍ້ງດັ່ງ ກ່າວ
ໂດຍບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ . ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະກຳນົດເງື່ອນໄຂ ທີ່ເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງ
ສຳລັບການເຂົ້າຮ່ວມຂອງລັດ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ .

ຫມວດທີ VI

ການແກ້ໄຂຂັດແຍ້ງ ຢ່າງສັນຕິວິທີ

ມາດຕາ 33

1. ຜູ້ເປັນຄູ່ກໍລະນີການຂັດແຍ້ງ ຊຶ່ງຖ້າຫາກວ່າການສືບຕໍ່ຂັດແຍ້ງກັນໄປອາດຈະ
ຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ , ກ່ອນອື່ນໝົດ , ຈະ
ຕ້ອງຊອກສະແຫວງຫາ ການແກ້ໄຂໂດຍການເຈລະຈາ , ການໄຕ່ສວນ , ການໄກ່ເກ່ຍ ,

ການປະນີປະນອມ, ອະນຸຍາໂຕຕຸລາການ, ການແກ້ໄຂໂດຍທາງສາມ, ການຫັນຫນ້າເຂົ້າອາ
ໃສອົງການຕົວແທນ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ຫຼື ວິທີສັນຕິອື່ນໆ ທີ່ຄູ່ກໍລະນີອາດ ຈະເລື້ອຍເອົາ.

2. ເມື່ອເຫັນວ່າຈຳເປັນສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງອາດຈະເຊື້ອເຊີນໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີການຂັດ
ແຍ້ງມາແກ້ໄຂບັນຫານຳກັນດ້ວຍວິທີໃດໜຶ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ .

ມາດຕາ 34

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດສືບສວນທຸກໆກໍລະນີການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການທີ່ອາດ
ຈະນຳໄປສູ່ຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນລະຫວ່າງປະຊາຊາດ ຫຼື ກໍ່ໃຫ້ເກີດການຜິດຖຽງກັນ, ເພື່ອຊອກຮູ້
ວ່າຖ້າການສືບຕໍ່ການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການແນວນັ້ນອາດຈະເປັນການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ການປົກປັກຮັກ
ສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ .

ມາດຕາ 35

1. ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ສາມາດນຳສະເໜີການຂັດແຍ້ງ ຫຼື ສະຖານະການ
ໃດໜຶ່ງຕາມາລັກສະນະທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ34 ຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼືສະມັດຊາໃຫຍ່ .

2. ລັດໃດໜຶ່ງທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດສາມາດນຳສະເໜີການ
ຂັດແຍ້ງທີ່ຕົນເປັນຄູ່ກໍລະນີຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ສະມັດຊາໃຫຍ່, ຖ້າວ່າລັດດັ່ງກ່າວຫາກ
ຍອມຮັບລ່ວງຫນ້າວ່າຈະປະຕິບັດພັນທະຂອງການແກ້ໄຂບັນຫາຢ່າງສັນຕິວິທີຕາມທີ່ຍັງໄວ້ໃນກົດ
ບັດສະບັບນີ້ ໃນການແກ້ໄຂຂັດແຍ້ງນີ້.

3. ການກະທຳຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນເລື້ອງທີ່ຖືກສະເໜີ ຂຶ້ນມາຕາມມາດຕານີ້ຈະ
ຕ້ອງເປັນໄປຕາມບົດບັນຍັດຂອງ ມາດຕາ 11 ແລະ 12.

ມາດຕາ 36

1. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດແນະນຳໃນໄລຍະໃດກໍ່ໄດ້ຂອງວິວັດທະນາການຂອງ
ການຂັດແຍ້ງວິທີດຳເນີນການ ຫຼື ວິທີການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ເໝາະສົມຕາມລັກສະນະທີ່ຍັງໄວ້
ໃນມາດຕາ 33 ຫຼື ສະຖານະການທີ່ຄ້າຍຄືກັນນີ້.

2. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຕ້ອງເອົາມາພິຈາລະນາເຖິງວິທີດຳເນີນການທີ່ຄູ່ກໍລະນີ
ໄດ້ຮັບເອົາແລ້ວເພື່ອແກ້ໄຂການຂັດແຍ້ງ .

3. ໃນການໃຫ້ຄຳແນະນຳຕາມມາດຕານີ້, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຕ້ອງຄຳນຶງທີ່ວ່າ
ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການຂັດແຍ້ງໃນທາງກົດໝາຍຈະຕ້ອງຖືກນຳສະເໜີໂດຍຄູ່ກໍລະນີ ຕໍ່ສານຍຸຕິທຳ
ລະຫວ່າງປະເທດຕາມບົດບັນຍັດຂອງທຳມະນູນສາມດັ່ງກ່າວ .

ມາດຕາ 37

1. ຖ້າວ່າຄູ່ກໍລະນີການຂັດແຍ້ງຕາມລັກສະນະທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 33 ຫາກບໍ່ສາມາດປະຊຸມກັນແກ້ໄຂຕາມວິທີ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາດັ່ງກ່າວແລ້ວ, ຄູ່ກໍລະນີຈະນຳເລື່ອງນັ້ນໄປສະເໜີຕໍ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ .

2. ຖ້າວ່າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຫາກເຫັນວ່າການສືບຕໍ່ຂັດແຍ້ງກັນອາດຈະຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຕ້ອງຕັດສິນວ່າຕົນຈະດຳເນີນການປະຕິບັດ ມາດຕາ 36 ທີ່ ຈະແນະນຳວິທີການແກ້ໄຂທີ່ຕົນເຫັນວ່າເໝາະສົມ .

ມາດຕາ 38

ຖ້າວ່າຄູ່ກໍລະນີຫາກຮ້ອງຂໍສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດເຮັດຄຳແນະນຳແກ້ຄູ່ກໍລະນີ ໃນການຂັດແຍ້ງເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຢ່າງສັນຕິວິທີ, ທັງນີ້ໂດຍບໍ່ໃຫ້ແຕະຕ້ອງຕໍ່ບົດບັນຍັດຂອງ ມາດ ຕາ 33 ເຖິງ 37.

ຫມວດທີ່ VII

**ການດຳເນີນການໃນກໍລະນີມີການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສັນຕິພາບ,
ການມ້າງເຜສັນຕິພາບ ແລະ ການກະທຳ ການຮຸກຮານ .**

ມາດຕາ 39

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະພິຈາລະນາການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສັນຕິພາບ, ການມ້າງເຜສັນຕິພາບ ທີ່ການກະທຳການຮຸກຮານ ແລະ ເຮັດຄຳແນະນຳ ທີ່ ຕັດສິນວ່າຈະເອົາມາດຕະການໃດຕາມມາດ ຕາ 41 ແລະ 42 ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ທີ່ ຜື່ນຝູ່ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງ ຊາດ .

ມາດຕາ 40

ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສະຖານະການຊຸດໂຊມລົງກວ່າເກົ່າ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາ ມາດເຊີນ ຄູ່ກໍລະນີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະການຊົ່ວຄາວທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ ທີ່ສົມຄວນຈະເປັນໄປ, ກ່ອນທີ່ຈະເຮັດຄຳແນະນຳ ທີ່ ຕັດສິນເອົາມາດຕະການຕາມມາດຕາ

39. ບັນດາມາດຕະການຊົ່ວຄາວນີ້ ຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອຍຕໍ່ສິດ, ຄວາມຮຽກຮ້ອງ ທີ່ ຖານະ ຂອງຄູ່ກໍລະນີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມມາດຕະການຊົ່ວຄາວດັ່ງກ່າວນີ້, ສະ ພາຄວາມຫມັ້ນຄົງກໍ່ຈະຕ້ອງຄໍານຶງເຖິງຄວາມບໍ່ສໍາເລັດນີ້ເຊັ່ນກັນ.

ມາດຕາ 41

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດຕັດສິນວ່າຈະເອົາມາດຕະການໃດ, ທີ່ບໍ່ນໍາໄປສູ່ ການນໍາໃຊ້ກໍາລັງອາວຸດ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມະຕິຂອງຕົນໄດ້ຮັບຜົນ, ແລະ ສາມາດເຊີນສະມາ ຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະການດັ່ງກ່າວນີ້. ບັນດາມາດຕະການນີ້ອາດ ຈະລວມເຖິງການຕັດສາຍສໍາພັນຢາງສິ້ນເຊີງ ທີ່ ບາງສ່ວນ, ດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການຄົມມະນາຄົມ ທາງລົດໄຟ, ທາງທະເລ, ທາງອາກາດ, ທາງໄປສະນີ, ທາງ ໂທລະ ເລກ, ທາງວິທະຍຸ ແລະ ພາຫະນະການຄົມມະນາຄົມອື່ນໆ ພ້ອມດ້ວຍການຕັດສໍາພັນທາງ ດ້ານການທູດ.

ມາດຕາ 42

ຖ້າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫາກຊົ່ງຊາເຫັນວ່າມາດຕະການຕາມທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນມາດ ຕາ 41 ອາດຈະບໍ່ເໝາະສົມ ທີ່ ເຫັນວ່າບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາ ມາດດໍາເນີນການໃຊ້ກໍາລັງທາງອາກາດ, ທາງທະເລ ທີ່ ທາງພາກພື້ນດິນ ທີ່ເຫັນວ່າ ຈໍາເປັນໃນການປົກປັກຮັກສາ ທີ່ ພື້ນຜູ້ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ. ການດໍາເນີນການດັ່ງກ່າວນີ້ອາດຈະລວມເຖິງການສະແດງແສນຍານຸພາບ, ມາດຕະການ ປິດ ລ້ອມ ແລະ ການປະຕິບັດການອື່ນໆ ໂດຍກໍາລັງທາງອາກາດ, ທາງທະເລ ທີ່ ທາງພາກພື້ນດິນຂອງບັນດາສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 43

1. ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ, ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທັງຫມົດຈະຮັບພາລະຈັດສິ່ງກໍາລັງອາວຸດ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ລວມທັງສິດໃນການຜ່ານດິນແດນຕາມ ທີ່ຈໍາເປັນ ໃຫ້ແກ່ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ເມື່ອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ເຊື້ອເຊີນ ແລະ ອີງຕາມຂໍ້ ຕົກລົງພິເສດສະບັບນຶ່ງ ທີ່ ຫຼາຍສະບັບທີ່ໄດ້ກະທໍາຮ່ວມກັນ.

2. ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນຶ່ງ ທີ່ ຫຼາຍສະບັບທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຈະກໍານົດຈໍານວນພົນ ແລະ ປະເພດຂອງກໍາລັງ, ຂັ້ນຂອງການຕຽມພ້ອມ ແລະ ຈຸດທີ່ຕັ້ງ ໂດຍທົ່ວໄປຂອງກໍາ ລັງພ້ອມດ້ວຍລັກສະນະຂອງການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຈັດຫາໄວ້ ໃຫ້.

3. ໂດຍການລິເລີ່ມຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະມີການເຈລະຈາກັນໄວ້ທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະ ເປັນໄປໄດ້ ກ່ຽວກັບຂໍ້ຕົກລົງກັນສະບັບນຶ່ງ ທີ່ ຫຼາຍສະບັບ. ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວຈະໄດ້ຮັບ

ການລົງນາມລະຫວ່າງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ສະມາຊິກ; ຫຼື ລະຫວ່າງສະພາຄວາມ
ຫມັ້ນຄົງ ແລະ ກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກ, ແລະຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ໂດຍລັດ
ທີ່ລົງນາມ ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງລະບຽບລັດຖະທຳມະນູນຂອງລັດເລົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 44

1. ເມື່ອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໄດ້ຕົກລົງທີ່ຈະໃຊ້ກຳລັງແລ້ວ, ກ່ອນທີ່ຈະເຊື່ອ
ເຊີນໃຫ້ສະມາຊິກ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ແທນຢູ່ໃນສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈັດສົ່ງກຳລັງທະຫານຂອງຕົນເພື່ອ
ປະຕິບັດພັນທະທີ່ໄດ້ຮັບໄວ້ຕາມມາດຕາ 43, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຕ້ອງເຊີນສະມາຊິກ
ປະເທດດັ່ງກ່າວນັ້ນເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການໃຊ້ກອງກຳລັງທະຫານຂອງສະມາຊິ
ກປະເທດນັ້ນຖ້າສະມາຊິກດັ່ງກ່າວຫາກຕ້ອງການ.

ມາດຕາ 45

ເພື່ອຊ່ວຍສະຫະປະຊາຊາດ ໃຫ້ສາມາດດຳເນີນມາດຕະການທາງທະຫານໄດ້ໂດຍດ່ວນ.
ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງຈັດສັນກຳລັງທາງອາກາດໄວ້ໃຫ້ຢູ່ໃນທ່າຕຽມພ້ອມໃນທັນ
ທີເພື່ອດຳເນີນການບັງຄັບລະຫວ່າງຊາດຮ່ວມກັນ. ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອ
ຂອງຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ຈະກຳນົດຈຳນວນພົນ ແລະ ຂັ້ນຂອງການຕຽມພ້ອມ
ຂອງກອງກຳລັງທະຫານພ້ອມທັງຂັ້ນແຜນການດຳເນີນການຮ່ວມກັນ, ໃນຂອບເຂດ ທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນຂໍ້
ຕົກລົງພິເສດສະບັບນີ້ ຫຼື ຫຼາຍສະບັບທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 43.

ມາດຕາ 46

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ
ຈະເປັນຜູ້ຂຶ້ນແຜນສຳລັບການໃຊ້ກຳລັງທະຫານ.

ມາດຕາ 47

1. ໃຫ້ຈັດຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການ ເສນາທິການທະຫານ ຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ
ຊ່ວຍເຫຼືອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໃນບັນຫາຕ່າງໆ ດ້ານການທະຫານທີ່ຈຳເປັນສະລັບສະພາຄວາມ
ຫມັ້ນຄົງເພື່ອປຶກສາຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ, ການໃຊ້ ແລະ
ການບັງຄັບບັນຊາກຳລັງທະຫານທີ່ມອບໃຫ້ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ລະບຽບທານປະກອບອາວຸດ
ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນອາວຸດ ທີ່ອາດຈະມີຂຶ້ນ.

2. ຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ຈະປະກອບດ້ວຍຫົວໜ້າເສນາທິການ ຂອງ
ສະມາຊິດຖາວອນ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຫຼື ຜູ້ແທນຂອງບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ. ຄະນະກຳມະການຈະ

ເຊື້ອເຊີນສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ
ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ແທນປະຈຳຢູ່ໃນຄະນະກຳມະການໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມງານກັບຄະນະກຳມະການ, ຖ້າວ່າການເຂົ້າ
ຮ່ວມຂອງສະມາຊິກດັ່ງກ່າວ ຫາກມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດງານຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ .

3. ຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ, ພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງ
ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ຕໍ່ການຊີ້ນຳດ້ານຍຸດທະສາດ ກ່ຽວກັບກຳລັງທະຫານທີ່ໄດ້ມອບຫມາຍ ໃຫ້
ແກ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ. ບັນຫາກ່ຽວກັບການບັງຄັບບັນຊາ ກຳລັງດັ່ງກ່າວຈະພິຈາລະນາແກ້
ໄຂຕາມພາຍຫຼັງ .

4. ຄະນະກຳມະການເສນາທິການທະຫານ ສາມາດສ້າງຕັ້ງຄະນະອະນຸກຳມະການພູມິ
ພາກຂຶ້ນໄດ້ ໂດຍໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຫຼັງຈາກໄດ້ປຶກສາຫາລື
ກັບອົງການພູມິພາກກ່ຽວຂ້ອງ .

ມາດຕາ 48

1. ບັນດາມາດຕະການອັນຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດມະຕິຂອງ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ
ເພື່ອການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ລະຫວ່າງຊາດ ຈະຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍ
ສະມາຊິກທັງຫມົດ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ ບາງປະເທດ ສະມາຊິກເທົ່ານັ້ນແລ້ວແຕ່ການຕີລາ ຄາ
ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ .

2. ມະຕິດັ່ງກ່າວຈະຖືກປະຕິບັດ ໂດຍສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດໂດຍກົງ ແລະ
ໂດຍຜ່ານການດຳເນີນການ ຂອງສະມາຊິກດັ່ງກ່າວນີ້ ໃນບັນດາອົງການລະຫວ່າງຊາດ ທີ່ກ່ຽວ
ຂ້ອງຊຶ່ງປະເທດນັ້ນເປັນສະມາຊິກຢູ່ .

ມາດຕາ 49

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດຈະຮ່ວມກັບອຳນວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນໃນການ
ປະຕິບັດມາດຕະການທີ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວ .

ມາດຕາ 50

ຫາກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໄດ້ດຳເນີນມາດຕະການປ້ອງກັນ ທີ່ ບັງຄັບຕໍ່ລັດໃດໜຶ່ງ,
ສ່ວນລັດອື່ນໆ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ ບໍ່ກໍຕາມຖ້າຫາກປະເຊີນ
ກັບບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດ ດ້ານເສດຖະກິດອັນສືບເນື່ອງມາຈາກການປະຕິບັດ ມາດຕະການ
ດັ່ງກ່າວຍ່ອມມີສິດທີ່ຈະປຶກສາຫາລືກັບສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາເລົ່ານັ້ນ .

ມາດຕາ 51

ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໆ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ທີ່ຈະຕັດສິດໃນການປ້ອງກັນຕົນເອງ ໂດຍລໍາພັງ ຫຼື ຮ່ວມກັນ ໃນກໍລະນີທີ່ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ປະເທດໃດໜຶ່ງ ຫາກຕົກເປັນເປົ້າໝາຍຂອງ ການຮຸກຮານ ດ້ານກໍາລັງອາວຸດ ຈົນກວ່າສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຈະຮັບເອົາມາດຕະການອັນຈໍາເປັນເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ. ມາດຕະການທີ່ສະມາຊິກ ໄດ້ດໍາເນີນໄປໃນການໃຊ້ສິດ ປ້ອງກັນຕົນເອງ ນີ້ຈະຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງຊາບ ໃນທັນທີ ແລະ ຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຫຍັງຫມົດ ຕໍ່ອໍານາດ ແລະ ຫນ້າທີ່ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງດັ່ງທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນກົດບັດນີ້ ໃນການດໍາເນີນການທີ່ຕົນເຫັນວ່າຈໍາເປັນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ຜືນຝູ່ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ໃນທຸກໄລຍະເວລາ.

ຫມວດທີ VIII
ຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ

ມາດຕາ 52

1. ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໆ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ທີ່ຈະຂັດຂວາງການຄົງຕົວຂອງຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ປະກອບອົງການພູມິພາກສໍາລັບການແກ້ໄຂກໍລະນີທີ່ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມສໍາລັບການດໍາເນີນການໃນລັກສະນະພູມິພາກ ຖ້າວ່າຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການດັ່ງກ່າວ ແລະ ການກະທໍານັ້ນໆ ຫາກສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.
2. ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ລົງນາມຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ສ້າງອົງການດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມສຸດຄວາມສາມາດ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງໃນຂົງເຂດຢ່າງສັນຕິວິທີ ໂດຍການອົງໃສ່ຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ຫຼື ອົງການດັ່ງກ່າວ, ກ່ອນທີ່ຈະສະເໜີເລື້ອງໄປຍັງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ.
3. ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ ຈະສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງລັກສະນະຂົງເຂດຢ່າງສັນຕິວິທີໂດຍອາໃສຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການພູມິພາກດັ່ງກ່າວ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການລິເລີ້ມຂອງລັດກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ການສະເໜີເລື້ອງມາຈາກສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງກໍຕາມ.
4. ມາດຕານີ້ຈະບໍ່ແຕະຕ້ອງຫຍັງຫມົດຕໍ່ການນໍາເອົາມາດຕາ 34 ແລະ 35 ມາໃຊ້.

ມາດຕາ 53

1. ສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງຈະຫມູນໃຊ້, ຖ້າຫາກວ່າມີຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການພູມິພາກ ເພື່ອປະຕິບັດມາດຕະການບັງຄັບ ທີ່ໄດ້ເອົາພາຍໃຕ້ອໍານາດຂອງຕົນ. ແຕ່ວ່າຈະບໍ່ມີການດໍາເນີນການບັງຄັບໃດໆ ໂດຍຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ອົງການພູມິພາກ ໂດຍປາສະຈາກການອະນຸຍາດ ຂອງ

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ; ຍົກເວັ້ນມາດຕະການສໍາລັບຕໍ່ຕ້ານລັດສັດຕູ ດັ່ງຄໍານິຍາມໃນວັກ 2 ຂອງ ມາດຕານີ້ຊຶ່ງໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນການປະຕິບັດ ມາດຕາ 107 ທີ່ ໃນຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ຕ້ານການ ຜື່ນນະໂຍບາຍການຮຸກຮານກັບຄືນມາໂດຍລັດສັດຕູດັ່ງກ່າວ, ຈົນກວ່າຈະຮອດເວລາທີ່ອົງການສະ ຫະປະຊາຊາດ ຈະສາມາດເຂົ້າຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອປ້ອງກັນການຮຸກຮານເທື່ອໃໝ່ຂອງ ລັດຕູ, ຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍຂອງລັດຖະບານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ຄຳວ່າ “ ລັດສັດຕູ “ ທີ່ໃຊ້ໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ຈະນຳໃຊ້ກັບທຸກລັດຊຶ່ງໃນສົງ ຄາມໂລກຄັ້ງທີ່ ສອງ ເຄີຍເປັນ ລັດຕູຕໍ່ລັດໃດໜຶ່ງທີ່ລົງນາມໃນກົດບັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 54

ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບແຈ້ງການຢ່າງຄົບຖ້ວນຕະຫຼອດເວລາເຖິງກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ກະທຳໄປ ທີ່ ທີ່ຄາດການໄວ້ຕາມຂໍ້ຕົກລົງພູມິພາກ ທີ່ ໂດຍອົງການພູມິພາກ ເພື່ອປົກປັກຮັກ ສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ.

ຫມວດທີ IX

ການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ

ແລະ ສັງຄົມ ລະຫວ່າງຊາດ

ມາດຕາ 55

ໂດຍແນໃສ່ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ສະຖຽນລະພາບ ແລະ ສະຫວັດດີພາບອັນຈຳເປັນ ເພື່ອ ຮັບປະກັນການພົວພັນຢ່າງສັນຕິ ແລະ ແບບເພື່ອນມິດລະຫວ່າງປະຊາຊາດ ບົນພື້ນຖານການເຄົາ ລົບຫຼັກການສິດສະເໜີພາບ ແລະ ສິດໃນການປົກຄອງຕົນເອງ ຂອງບັນດາປະຊາຊາດ, ສະຫະ ປະຊາຊາດ ຈະສົ່ງເສີມ :

ກ. ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ການມີວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ແຫ່ງຄວາມກ້າວໜ້າ ແລະ ການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ;

ຂ. ການແກ້ໄຂ ບັນຫາລະຫວ່າງຊາດໃນດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາດ ດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ການສຶກສາ;

ຄ. ການເຄົາລົບໂດຍທົ່ວໄປ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບອັນ ພື້ນຖານສະລັບຫມົດທຸກຄືນ ໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ ທີ່ ສາສະ ຫນາ.

ມາດຕາ 56

ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ໃຫ້ຄຳຫມັ້ນສັນຍາວ່າຈະ ດຳເນີນຮ່ວມກັນ ທີ່ ແບບກັນ ໃນ ການຮ່ວມມື ກັບສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 55.

ມາດຕາ 57

1. ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະຕ່າງໆ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບລະຫວ່າງຊາດຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ໃນດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະ ທຳ ແລະ ການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ດ້ານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນທຳ ມະນູນກໍ່ຕັ້ງຂອງຕົນ ຈະມີຄວາມກ່ຽວພັນກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມບົດບັນຍັດຂອງ ມາດຕາ 63.

2. ສະຖາບັນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວພັນ ກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແມ່ນເອີ້ນຊື່ວ່າ “ ສະຖາ ບັນວະຊາສະເພາະ ”.

ມາດຕາ 58

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ອອກຄຳແນະນຳສຳລັບການປະສານສົມທົບແຜນການ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ .

ມາດຕາ 59

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຊຸກຍູ້ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນການເຈລະຈາລະຫວ່າງລັດກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອການສ້າງທຸກໆສະຖາບັນວິຊາສະເພາະໃຫມ່ໆທີ່ຈຳເປັນເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 55.

ມາດຕາ 60

ພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຊຶ່ງມີອຳນາດຕາມ ບົດບັນຍັດໝວດ X ຈະຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ໝວດນີ້.

ໝວດທີ X

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

ອົງປະກອບ .

ມາດຕາ 61

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຈະປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ 54 ປະເທດ ຊຶ່ງເລືອກຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍ ສະມັດຊາໃຫ່ຍ .
2. ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດ ຂອງວັກ 3 ແຕ່ລະປີສະມາຊິກສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສືບແປດ ປະເທດ ຈະໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໃນກຳນົດເວລາ ສາມ ປີ. ສະມາຊິກທີ່ຜົນຕຳແໜ່ງ ໄປແລ້ວມີສິດເຂົ້າຮັບເລືອກຕັ້ງໄດ້ອີກໃນທັນທີ .
3. ໃນການເລືອກຕັ້ງ ຄັ້ງທຳອິດຫຼັງຈາກ ການເພີ່ມຈຳນວນສະມາຊິກ ໃນສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂຶ້ນຈາກ ຊາວເຈັດ ປະເທດເປັນ ຫ້າສິບສີ່ ປະເທດນັ້ນ, ຊາວເຈັດປະເທດ ຈະໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງບວກໃສ່ກັບສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງ ເພື່ອເຂົ້າມາແທນທີ່ສະມາຊິກເກົ່າ ເກົ້າ ປະເທດຊຶ່ງເວລາດຳລົງຕຳແໜ່ງ ຂອງ ເກົ້າປະເທດ ໃນຈຳນວນສະມາຊິກ ຊາວເຈັດ ປະເທດ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນທ້າຍປີທຳອິດ ແລະ ກຳນົດດຳລົງຕຳແໜ່ງຂອງ ເກົ້າ ປະເທດຕໍ່ໄປ ທີ່ໄດ້ຮັບເລືອກຈະສິ້ນສຸດລົງໃນທ້າຍປີທີສອງ ຕາມອັຕິກລົງ ຂອງສະມັດຊາໃຫ່ຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ .
4. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະມີຜູ້ແທນນຶ່ງຄົນ .

- ຫນ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ

ມາດຕາ 62

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດເຮັດ ຫຼື ຊຸກຍູ້ການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ການລາຍ ງານກ່ຽວກັບບັນຫາລະຫວ່າງຊາດ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການ ສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ຂົງເຂດອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສາມາດເຮັດຄຳແນະນຳກ່ຽວ ກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວຕໍ່ສະມັດຊາໃຫ່ຍ, ຕໍ່ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ຕໍ່ສະຖາບັນວິຊາ ສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ .
2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດເຮັດຄຳແນະນຳເພື່ອຮັບປະກັນການເຄົາລົບ ສິດທິມະນຸດ ແລະ ສິດເສລີພາບອັນພື້ນຖານສຳລັບທຸກຄົນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ .
3. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດກຽມຮ່າງສິນທິສັນຍາ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ສະ ມັດຊາໃຫ່ຍ ກ່ຽວກັບເລື່ອງອຳນາດຂອງຕົນ .
4. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດຮຽກກອງປະຊຸມລະຫວ່າງຊາດ ກ່ຽວກັບ ເລື່ອງອຳນາດຂອງຕົນຕາມອັບັງຄັບ ທີ່ສະຫະປະຊາຊາດກຳນົດໄວ້ .

ມາດຕາ 63

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດເຮັດຂໍ້ຕົກລົງກັບທຸກສະຖາບັນທີ່ກຳນົດ ເງື່ອນໄຂເອົາສະຖາບັນດັ່ງກ່າວທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມເນື້ອໃນຂອງມາດຕາ 57. ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກສະມັດຊາໃຫ່ຍ .

2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດປະສານສົມທົບກິດຈະກຳກັບສະຖາບັນວິຊາ ສະເພາະ ໂດຍການປຶກສາຫາລື, ເຮັດຄຳແນະນຳຕໍ່ສະຖາບັນດັ່ງກ່າວກໍຄືຕໍ່ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ສະມາຊິກຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ .

ມາດຕາ 64

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດຮັບເອົາທຸກໆ ມາດຕະການທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບບົດລາຍງານ ຢ່າງສະຫມ່ຳສະເໝີ ຈາກສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ . ສະພາດັ່ງກ່າວ ນີ້ສາມາດຕົກລົງກັນກັບສະມາຊິກ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ ເພື່ອໃຫ້ ໄດ້ຮັບບົດລາຍງານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຄຳແນະນຳຂອງຕົນ ແລະ ຄຳແນະນຳຂອງ ສະມັດຊາ ໃຫ່ຍໃນເລື່ອງທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດອຳນາດຂອງຕົນ .

2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດແຈ້ງຂໍ້ສັງເກດຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບບົດລາຍ ງານດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ສະມັດຊາໃຫ່ຍ .

ມາດຕາ 65

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດຈັດຫາຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໃນເມື່ອຖືກຮ້ອງຂໍ .

ມາດຕາ 66

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະດຳເນີນໜ້າທີ່ທຸກຢ່າງທີ່ຕົກຢູ່ໃນຂອບອຳນາດ ຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳ ຂອງສະມັດຊາໃຫ່ຍ .

2. ດ້ວຍຄວາມເຫັນດີຂອງສະມັດຊາໃຫ່ຍ, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສາມາດ ປະຕິບັດຕາມຄຳຮ້ອງຂໍ ຂອງສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງສະຖາບັນວິຊາ ສະເພາະ .

3. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະດະເນີນໜ້າທີ່ອື່ນໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນພາກ ສ່ວນອື່ນໆ ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້ ຫຼື ດັ່ງທີ່ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້ .

ມາດຕາ 67

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະມີຄະແນນສຽງນຶ່ງ ຄະແນນ .

2. ມະຕິຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະຮັບເອົາດ້ວຍສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງ ສະມາຊິກຜູ້ມີໜ້າ ແລະ ຜູ້ອອກສຽງ .

ວິທີດຳເນີນການປະຊຸມ

ມາດຕາ 68

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະຕັ້ງຄະນະກຳມາທິການຕ່າງໆ ຂຶ້ນກ່ຽວກັບບັນຫາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງສິດທິມະນຸດ ກໍຄືຄະນະກຳມາທິການອື່ນໆ ທີ່ ຈຳເປັນສຳລັບການດຳເນີນໜ້າທີ່ຂອງຕົນ .

ມາດຕາ 69

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະເຊື່ອເຊີນສະມາຊິກປະເທດໃນປະເທດນຶ່ງ ຂອງສະຫະ ປະຊາຊາດເຂົ້າຮ່ວມການພິຈາລະນາບັນຫາໃນນຶ່ງທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງສະເພາະກັບສະມາຊິກປະເທດ ນັ້ນ ໂດຍທີ່ສະມາຊິກປະເທດນັ້ນບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ .

ມາດຕາ 70

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດເຮັດຂັບຍັດໃດນຶ່ງເພື່ອໃຫ້ຜູ້ແທນຂອງສະຖາບັນ ວິຊາສະເພາະເຂົ້າຮ່ວມ ໂດຍທີ່ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະດັ່ງກ່າວບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ , ການພິຈາ ລະນາວຽກງານຂອງຕົນ ແລະ ຂອງຄະນະກຳມາທິການທີ່ສະພາຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ແທນສະ ພາຂອງຕົນໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ການພິຈາລະນາບັນຫາສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ .

ມາດຕາ 71

ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສາມາດເຮັດຂັບຍັດອັນເປັນປະໂຫຍດເພື່ອສຶກສາຫາລື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ຊຶ່ງຮັບຜິດຊອບບັນຫາທີ່ຢູ່ໃນຂອບອຳນາດຂອງຕົນ . ຂັ້ ນຍັດເລົ່ານີ້ອາດເຮັດໄດ້ນຳການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງຊາດກໍຄືກັບອົງການລະດັບຊາດຫຼັງຈາກໄດ້ປຶກ ສາຫາລືກັບສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ .

ມາດຕາ 72

1. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະຮັບເອົາຂໍ້ລະບຽບພາຍໃນຂອງຕົນເອງລວມທັງວິ ທີແຕ່ງຕັ້ງປະທານຂອງຕົນ .

2. ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຈະປະຊຸມກັນຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບພາຍໃນ ຂອງຕົນຊຶ່ງຈະລວມທັງບົດບັນຍັດສຳລັບຮຽກປະຊຸມຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງສະມາຊິກສ່ວນຫຼາຍຂອງ ສະພາ .

ຫມວດທີ່ XI
ຖະແຫຼງການວ່າດ້ວຍ ດິນແດນ
ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ ປົກຄອງຕົນເອງ

ມາດຕາ 73

ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ມີ ຫຼື ຮັບເອົາຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການປົກຄອງດິນແດນຊຶ່ງປະຊາຊົນຍັງ ບໍ່ທັນມີສິດປົກຄອງຕົນເອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຍ່ອມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບການວ່າດ້ວຍບູລິມະສິດດ້ານຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ ຜູ້ອາໄສຢູ່ໃນດິນແດນເລົ່ານີ້. ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດຈະຮັບເອົາພັນທະເປັນພາລະນອບຫມາຍອັນສັກສິດ ທີ່ຈະສົ່ງເສີມຄວາມວັດທະນາຖາວອນຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອາໄສ ຢູ່ໃນດິນແດນເລົ່ານັ້ນຢ່າງສຸດຄວາມສາມາດພາຍໃນຂອບເຂດຂອງລະບົບສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຂາດທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ໂດຍກົດບັດສະບັບນີ້ ຕາມເປົ້າຫມາຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ກ. ຈະຮັບປະກັນດ້ວຍການເຄົາລົບວັດທະນະທໍາ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄວາມກ້າວໜ້າດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມກໍ່ຄືການພັດທະນາການສຶກສາ, ການປະຕິບັດອັນເປັນທໍາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໃຫ້ພື້ນຖານການລະເມີດຕ່າງໆ;

ຂ. ຈະພັດທະນາຄວາມສາມາດ ໃນການປົກຄອງຕົນເອງ, ຈະຄໍານຶງເຖິງຄວາມມັ່ງມາດປາດຖະໜາ ດ້ານການເມືອງຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຈະຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າເຈົ້າໃນການພັດທະນາບັນດາສະຖາບັນການເມືອງ ຂອງເຂົາເຈົ້າເລົ່ານັ້ນ ໃຫ້ກ້າວໜ້າຢ່າງເໝາະສົມກັບເງື່ອນໄຂສະເພາະຂອງແຕ່ລະດິນແດນ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນເລົ່ານັ້ນ ແລະ ລະດັບການພັດທະນາ ຂອງເຂົາເຈົ້າ;

ຄ. ຈະເຮັດໃຫ້ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ.

ງ. ຈະສົ່ງເສີມມາດຕະການອັນສ້າງສັນໃນການພັດທະນາ, ຈະຊຸກຍູ້ການຄົ້ນຄວ້າ, ຈະຮ່ວມມືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນກັບອົງການວິຊາສະເພາະລະຫວ່າງຊາດເມື່ອໃດຫາກສະພາວະການຫາກເໝາະສົມເພື່ອໃຫ້ບັນລຸໄດ້ເປົ້າຫມາຍດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ວິທະບູຢາສາດຢ່າງແທ້ຈິງດັ່ງທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ຕາມມາດຕານີ້;

ຈ. ຈະສົ່ງຂໍ້ຄວາມດ້ານສະຖິຕິ ແລະ ອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະເຕັກນິກກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ການສຶກສາໃນດິນແດນຊຶ່ງຕົນຮັບຜິດຊອບ, ນອກຈາກດິນແດນທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນຫມວດທີ XII ແລະ XIII, ໃຫ້ແກ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ຢ່າງສະຫມໍ່າສະເຫມີ ໃນລັກສະນະການແຈ້ງຂ່າວ, ທັງນີ້ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການດ້ານຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ດ້ານລັດຖະທໍາມະນູນ.

ມາດຕາ 74

ສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດຮັບຮູ້ເຊັ່ນດຽວກັນ ໂດຍນະໂຍບາຍການເມືອງຂອງຕົນ ຕ້ອງຍຶດຖືເຫຼັ້ກການຂອງຄວາມເປັນເພື່ອນບ້ານ ທີ່ຕໍ່ກັນໃນດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບໃນດິນແດນຊຶ່ງກົດບັດໝວດນີ້ໄດ້ປະຕິບັດຢູ່ກໍຄື ໃນອານະເຂດນະຄອນ ຫຼວງຂອງຕົນເອງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມວັດທະນາຖາວອນຂອງພາກ ສ່ວນອື່ນໆ ຂອງໂລກ.

ໝວດທີ XII

ລະບົບວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ລະຫວ່າງຊາດ

ມາດຕາ 75

ອົງການສະຫະປະຊາຊາກ ຈະສ້າງລະບົບວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາລະຫວ່າງຊາດ, ພາຍ ໃຕ້ອໍານາດຂອງຕົນ, ສໍາລັບການປົກຄອງ ແລະ ການຄວບຄຸມດູແລດິນແດນທີ່ອາດຈະນໍາມາຂັ້ນ ກັບລະດັ່ງກ່າວດ້ວຍການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະທີ່ຈະເຮັດຕາມພາຍຫຼັງ. ດິນແດນເລົ່ານີ້ຕໍ່ໄປນີ້ຈະ ເອີ້ນວ່າ “ ດິນແດນອາລັກຂາ ”.

ມາດຕາ 76

ໂດຍສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 1 ຂອງກົດບັດສະບັບນີ້, ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງລະບົບອາລັກຂາມີດັ່ງນີ້:

- ກ. ເຮັດໃຫ້ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດເອັ້ມແຂງຂຶ້ນ;
- ຂ. ສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງປະຊາ ຊົນຜູ້ອາໄສຢູ່ໃນດິນແດນ ໃນອາລັກຂາເລົ່ານັ້ນ ກໍຄືການພັດທະນາການສຶກສາ, ສົ່ງເສີມວິວັດທະ ນາການອັນກ້າວໜ້າ ໄປສູ່ຄວາມສາມາດ ໃນການປົກຄອງຕົນເອງ ທີ່ ເອກະລາດ ໂດຍຄໍານຶ່ງ ເຖິງເງື່ອນໄຂສະເພາະ ຂອງແຕ່ລະດິນແດນ ແລະ ປະຊາຊາດ, ຄວາມມັ່ງມາດປາດຖະຫນາ ທີ່ສະແດງອອກຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ບົດບັນຍັດທີ່ອາດຈະຖືກກໍານົດໄວ້ ໃນແຕ່ລະຂໍ້ ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ;
- ຄ. ສົ່ງເສີມການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບອັນພື້ນຖານສໍາລັບທຸກຄົນ, ໂດຍປາສະຈາກການຈໍາແນກດ້ານເຊື້ອຊາດ, ເພດ, ພາສາ ທີ່ ສາດສະຫນາ, ແລະ ພັດທະ ນາຄວາມຮັບຮູ້ໃນການເພິ່ງພາອາໄສ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນຂອງບັນດາປະຊາຊາດໃນໂລກ;
- ງ. ຮັບປະກັນການປະຕິບັດອັນສະເໝີພາບດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າສໍາ ລັບຄົນສັນຊາດຂອງ ປະເທດສະມາຊິກ; ຮັບປະກັນການປະຕິບັດອັນສະເໝີພາບສໍາລັບຄົນສັນ ຊາດຂອງປະເທດສະມາຊິກເລົ່ານີ້ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງພະແນກຍຸຕິທໍາ, ໂດຍບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍ

ຫາຍໃຫ້ແກ່ ການບັນລຸຈຸດປະສົງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້ ແລະ ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດຂອງ ມາດຕາ 80.

ມາດຕາ 77

1. ລະບົບວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະນຳໃຊ້ຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຕົກຢູ່ໃນປະເພດຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແລະ ຈະຖືກຈັດເຂົ້າຢູ່ໃນລະບົບດັ່ງກ່າວຕາມສັນຍາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ :

ກ. ດິນແດນຊຶ່ງປະຈຸບັນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ (1) .

ຂ. ດິນແດນທີ່ອາດຈະຍາດມາໄດ້ຈາກສັດຕູ ຫຼັງຈາກສົງຄາມໂລກຄັ້ງທີ່ ສອງ ;

ຄ. ດິນແດນຊຶ່ງລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບການປົກຄອງຈັດເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບົບດັ່ງກ່າວແບບສະໝັກໃຈ .

2. ອໍ້ຕົກລົງຕາມພາຍຫຼັງຈະກຳນົດວ່າດິນແດນສ່ວນໃດ ຊຶ່ງຕົກໃນປະເພດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະຖືກຈັດເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບ ອາລັກຂາ ແລະ ຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂອັນໃດ .

ມາດຕາ 78

ລະບອບອາລັກຂາ ຈະບໍ່ນຳໃຊ້ກັບປະເທດທີ່ເປັນສະມາຊິກ

---

(1) **sous mandat**

ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ການພົວພັນລະຫວ່າງປະເທດ ສະມາຊິກຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມພື້ນຖານ ຂອງການເຄົາລົບນັບຖື ຫຼັກການສະເໝີພາບດ້ານອະທິປະໄຕ .

ມາດຕາ 79

ອໍ້ກຳນົດຂອງລະບອບອາລັກຂາ ສຳລັບດິນແດນແຕ່ລະບ່ອນທີ່ຈະຈັດເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບດັ່ງກ່າວນີ້ ຕະຫຼອດເຖິງ ການປ່ຽນແປງ ແລະ ການດັດແກ້ທີ່ອາດຈະມີຂຶ້ນ, ຈະເປັນຫົວຂໍ້ຂອງການຕົກລົງລະຫວ່າງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍກົງ ລວມທັງມະຫາອຳນາດຜູ້ຄຸ້ມຄອງຂອງໃນກໍລະນີທີ່ດິນແດນນັ້ນຫາກຢູ່ພາຍໃຕ້ການຮັບຜິດຊອບ ຄຸ້ມຄອງຂອງ ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ, ແລະ ຈະໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຕາມບົດບັນຍັດ ຂອງມາດຕາ 83 ແລະ 85 .

ມາດຕາ 80

1. ນອກຈາກສິ່ງທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາສະເພາະວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຕາມ ມາດຕາ 77, 79 ແລະ 81 ແລະ ການຈັດເອົາແຕ່ລະດິນແດນເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບການອາລັກຂາ, ແລະ ຈົນກວ່າສັນຍາດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກລົງນາມກັນ, ຈະບໍ່ມີບົດບັນຍັດໃດໆ ຂອງກົດບັດ ຫມວດນີ້

ຈະຖືກຕີ ຄວາມໝາຍ ເປັນການປຽນແປງສິດ ຂອງລັດ ທີ່ ປະຊາຊົນໃດກໍຕາມດ້ວຍ ວິທີໃດນຶ່ງຈະທາງກົງ ທີ່ ທາງອ້ອມ ທີ່ ອໍ້ກຳນົດສັນຍາລະຫວ່າງ ຊາດທີ່ມີຢູ່ຊຶ່ງສະມາຊິກສະຫະ ປະຊາຊາດເປັນພາຄີ .

2. ວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ຖືກຕີຄວາມໝາຍວ່າເປັນສາຍເຫດຂອງຄວາມຊັກຊ້າ ທີ່ ການແກ່ຍາວການເຈລະຈາ ແລະ ການລົງນາມອໍ້ຕົກລົງ ແນໃສ່ຈັດສັນດິນແດນ ທີ່ຢູ່ໃນການ ຄຸ້ມຄອງ ທີ່ ດິນແດນອື່ນໆດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 77 ເຂົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບອບການອາລັກຂາ .

ມາດຕາ 81

ອໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ໃນແຕ່ລະກໍລະນີຈະ ລວມເອົາເຈື່ອນໄຂຊຶ່ງໃນນັ້ນ ດິນ ແດນພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາຈະຖືກປົກຄອງ ແລະ ຈະມີການແຕ່ງຕັ້ງ ອຳນາດການປົກຄອງທີ່ຈະ ທຳການປົກຄອງດິນແດນດັ່ງກ່າວ . ອຳນາດການປົກຄອງນີ້ຊຶ່ງຕໍ່ໄປເອີ້ນວ່າ “ ອຳນາດຮັບຜິດ ຊອບການປົກຄອງ “ ອາດຈະປະກອບດ້ວຍລັດນຶ່ງ ທີ່ ຫຼາຍໆລັດ ທີ່ ໂດຍອົງການສະຫະປະຊາດ ເອງກໍໄດ້ .

ມາດຕາ 82

ອໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາອາດຈະກຳນົດເຂດ ຍຸດທະສາດເຂດນຶ່ງ ທີ່ ຫຼາຍເຂດ ຊຶ່ງສາມາດກວມເອົາບາງສ່ວນ ທີ່ ທັງຫມົດຂອງດິນແດນ ພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາຊຶ່ງຕໍ່ດິນແດນ ດັ່ງກ່າວອໍ້ຕົກລົງຍັງນຳໃຊ້ຢູ່ ໂດຍບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ອໍ້ຕົກລົງພິເສດສະບັບໃດ ສະບັບ ນຶ່ງ ທີ່ ຫຼາຍສະບັບ ທີ່ໄດ້ເຊັນກັນແລ້ວຕາມ ມາດຕາ 43 .

ມາດຕາ 83

1. ຫນ້າທີ່ທັງຫມົດຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບເຂດຍຸດທະສາດ ລວມທັງ ການໃຫ້ຄວາມເຫັນດີຕໍ່ເນື້ອໃນຂອງອໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ກໍຄືການປຽນແປງ ທີ່ ການ ດັດແກ່ທີ່ອາດຈະມີຂຶ້ນນັ້ນແມ່ນຈະດຳເນີນການໂດຍສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ .

2. ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 76 ຈະນຳມາໃຊ້ໄດ້ສຳລັບປະຊາຊົນ ເຂດຍຸດທະສາດແຕ່ລະເຂດ .

3. ພາຍໃຈບົດບັນຍັດຂອງອໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ແລະ ໂດຍບໍ່ແຕະຕ້ອງຕໍ່ອໍ້ກຳ ນົດດ້ານຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະອໍ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອນຳສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກ

ຂາໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວທີ່ສະຫະປະຊາຊາດມອບໝາຍໃຫ້ພາຍໃຕ້ລະບອບການອາລັກຂາ
ທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ການສຶກສາໃນເຂດຍຸດທະສາດເລົ່ານັ້ນ .

ມາດຕາ 84

ອຳນາດທີ່ຮັບຜິດຊອບການປົກຄອງມີໜ້າທີ່ຕິດຕາມເຮັດໃຫ້ດິນແດນພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາ
ຂອງຕົນນັ້ນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງ
ຊາດ . ໃນຈຸດປະສົງນີ້ອຳນາດການປົກຄອງດັ່ງກ່າວສາມາດໝູນໃຊ້ກອງທະຫານອາສາສະໝັກ,
ຄວາມສະດວກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກດິນແດນພາຍໃຕ້ອາລັກຂາ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະທີ່ຕົນໄດ້
ໃຫ້ສັນຍາໄວ້ກັບສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ກໍຄືເພື່ອຮັບປະກັນການປ້ອງກັນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປົກປັກຮັກ
ສາຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍພາຍໃນດິນແດນອາລັກຂາ .

ມາດຕາ 85

1. ໜ້າທີ່ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດກ່ຽວກັບຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາສໍາລັບເຂດ
ຕ່າງໆທັງໝົດທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນເຂດຍຸດທະສາດ, ລວມທັງການໃຫ້ຄວາມເຫັນດີຕໍ່ເນື້ອໃນ
ຂອງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການແກ້ໄຂດັດແປງແມ່ນຈະຖືກ
ດຳເນີນການ ໂດຍສະມັດຊາໃຫ້ຍ່ອຍສະຫະປະຊາຊາດ .

2. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຊຶ່ງກຳນົດການພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງສະມັດຊາໃຫ້ຍ່ອຍ ຈະ
ຊ່ວຍເຫຼືອສະມັດຊາໃຫ້ຍ່ອຍໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວໃຫ້ສໍາເລັດຜົນ .

ຫມວດທີ XIII

ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ

ອົງປະກອບ

ມາດຕາ 86

1. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ຈະປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ດັ່ງ
ຕໍ່ໄປນີ້:

ກ. ສະມາຊິກທີ່ປົກຄອງດິນແດນພາຍໃຕ້ອາລັກຂາ;

ຂ. ສະມາຊິກທີ່ກຳນົດຊື່ໄວ້ໃນມາດຕາ 23 ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ເປັນຜູ້ປົກຄອງດິນແດນພາຍໃຕ້
ອາລັກຂາ;

ຄ. ສະມາຊິກອື່ນໆທີ່ສະມັດຊາໃຫ້ຍ່ອຍໄດ້ເລື້ອຍຕັ້ງຂຶ້ນໃນກຳນົດເວລາ 3 ປີ ໃນຈຳ
ນວນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຈຳນວນລວມຂອງສະມາຊິກສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ຈະ ແບ່ງ

ອອກໄດ້ຈຳນວນເທົ່າກັນລະຫວ່າງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດທີ່ປຶກສອງດິນແດນພາຍໃຕ້ອາລັກຂາ
ແລະ ສະມາຊິກທີ່ບໍ່ໄດ້ປຶກສອງດິນແດນດັ່ງກ່າວ .

2. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະກຳນົດບຸກຄົນ ຄົນນຶ່ງທີ່
ມີຄຸນສົມບັດເປັນພິເສດສະເພາະເພື່ອເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃນສະພາ .

ໜ້າທີ່ ແລະ ອຳນາດ

ມາດຕາ 87

ໃນການປະຕິບັດຕາມໜ້າທີ່ຂອງຕົນ , ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກ
ຂາທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດຂອງສະມັດຊາໃຫ່ຍສາມາດ :

ກ . ພິຈາລະນາບົດລາຍງານທີ່ຜູ້ມີອຳນາດຮັບຜິດຊອບການປຶກສອງສະເໜີມາ ;

ຂ . ຮັບຄຳຮ້ອງທຸກ ແລະ ພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງທຸກດັ່ງກ່າວ ໂດຍປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີອຳ
ນາດຮັບຜິດຊອບການປຶກສອງ ;

ຄ . ຈັດໃຫ້ມີການໄປຢ້ຽມຢາມຢ່າງເປັນໄລຍະດິນແດນພາຍໃຕ້ອາລັກຂາ ໂດຍການ
ຕົກລົງວັນເວລາກັບຜູ້ມີອຳນາດຮັບຜິດຊອບການປຶກສອງດັ່ງກ່າວ ;

ງ . ເຮັດອັບປັດເລົ່ານີ້ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບອໍກຳນົດຂອງການຕົກລົງວ່າ
ດ້ວຍການອາລັກຂາ .

ມາດຕາ 88

ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ຈະຈັດວາງຄຳຖາມກ່ຽວກັບຄວາມກ້າວໜ້າ ໃນດ້ານການ
ເມືອງ , ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ໃນການສຶກສາຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອາໄສຢູ່ໃນດິນແດນ
ພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາ ; ອຳນາດທີ່ຮັບຜິດຊອບການປຶກສອງດິນແດນພາຍໃຕ້ການອາລັກຂາແຕ່ລະ
ບ່ອນພາຍໃນຂອບເຂດອຳນາດຂອງສະມັດຊາໃຫ່ຍ ຈະເຮັດບົດລາຍງານປະຈຳປີສະເໜີຕໍ່ສະມັດ
ຊາໃຫ່ຍ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຄຳຖາມທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ .

ການລົງຄະແນນສຽງ

ມາດຕາ 89

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາມີຄະແນນ ນຶ່ງ ຄະແນນ
ສຽງ

2. ມະຕິຂອງສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ຈະຖືກຮັບຮອງດ້ວຍຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍ ຂອງຜູ້ມີຫນ້າ ແລະ ອອກສຽງ .

ວິທີດໍາເນີນການປະຊຸມ

ມາດຕາ 90

1. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະຮັບເອົາກົດລະບຽບພາຍໃນຂອງຕົນ ຊຶ່ງໃນນັ້ນກໍາ ນົດວິທີການແຕ່ງຕັ້ງປະທານຂອງຕົນນໍາ .

2. ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະປະຊຸມກັນຕາມຄວາມຕ້ອງການ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ກົດລະບຽບພາຍໃນຂອງຕົນ , ຊຶ່ງກົດລະບຽບດັ່ງກ່າວນີ້ຈະລວມເອົາທັງບົດບັນຍັດກໍານົດການຮຽກ ປະຊຸມຂອງສະພາຕາມຄໍາຮ້ອງຂໍຂອງສະມາຊິດສ່ວນຫຼາຍ .

ມາດຕາ 91

ຖ້າເຫັນສົມຄວນສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາຈະຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອນໍາ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ນໍາສະຖາບັນວິຊາສະເພາະ ສໍາລັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສິດອໍານາດຂອງ ອົງ ການດັ່ງກ່າວ .

ຫວມດທີ XIV

ສານຍຸດຕິທໍາ ລະຫວ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 92

ສານຍຸດຕິທໍາລະຫວ່າງປະເທດແມ່ນອົງການຕຸລາການອັນສໍາຄັນຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ , ສານຈະດໍາເນີນໂດຍສອດຄ່ອງກັບທໍາມະນູນວ່າດ້ວຍສານຍຸດຕິທໍາລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ໄດ້ຈັດ ເຂົ້າເປັນພາກສ່ວນນຶ່ງຂອງ ກົດບັດຫະສະປະຊາຊາດສະບັບປະຈຸບັນ .

ມາດຕາ 93

1. ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດທັງຫມົດ ແມ່ນເປັນພາສີຂອງທໍາມະນູນວ່າດ້ວຍສານຍຸດຕິ ທໍາລະຫວ່າງປະເທດ ໂດຍພຶດຕິໄນ (1) .

2. ລັດທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງສະຫະປະຊາຊາດສາມາດເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນວ່າ ດ້ວຍສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດກໍໄດ້ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ສະມັດຊາໃຫ້ຍໄດ້ກຳນົດເປັນ .

(1) ipso facto = ໂດຍພຶດຕິໄນ ຫຼື ໂດຍປະລິຍາຮູ .

ກໍລະນີໄປຕາມຄຳແນນນຳຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ .

ມາດຕາ 94

1. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງສະຫະປະຊາຊາດໃຫ້ຄຳເຫມັ້ນສັນຍາວ່າຈະປະຕິບັດຕາມ ມະຕິ ຂອງສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ໃນທຸກໆຄະດີທີ່ຕົນເປັນຄູ່ກໍລະນີ .

2. ຖ້າວ່າຄູ່ກໍລະນີ ໃນຄະດີຝ່າຍໃດ ຝ່າຍນຶ່ງຫາກບໍ່ພິ່ງພິຈາລະນາປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ຕາມຄຳພິພາກສາຂອງສານຄູ່ກໍລະນີອີກຝ່າຍນຶ່ງສາມາດຮ້ອງຮຽນໄປຍັງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຖ້າສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງພິຈາລະນາເຫັນວ່າຈຳເປັນກໍສາມາດເຮັດຄຳແນນນຳ ຫຼື ຕັດສິນ ຮັບເອົາມາດຕະການເພື່ອເຮັດແນວໃດໃຫ້ມີການປະຕິບັດຕາມຄຳພິພາກສາຂອງສານໃຫ້ເກີດຜົນ .

ມາດຕາ 95

ບໍ່ມີຂັ້ນຍັດໃດໆ ໃນກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດສະບັບນີ້ຈະຂັດຂວາງສະມາຊິກສະຫະປະຊາ ຊາດບໍ່ໃຫ້ມອບຫມາຍການແກ້ໄຂຂັດແຍ້ງຂອງຕົນຕໍ່ສານອື່ນ ໂດຍອີງຕາມສັນຍາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຫຼື ອາດຈະເຊັນກັນໃນອານາຄົດ .

ມາດຕາ 96

1. ສະມັດຊາໃຫ້ຍ ຫຼື ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງສາມາດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະ ເທດໃຫ້ມີຄຳແນນນຳໃນທຸກໆບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍ .

2. ອົງກອນອື່ນໆ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ສະຖາບັນວິຊາສະເພາະສາມາດໄດ້ຮັບອະ ນຸຍາດຈາກສະມັດຊາໃຫ້ຍໃນເວລາໃດກໍໄດ້ສືບຕໍ່ຮ້ອງຂໍຄຳເຫັນແນນນຳຈາກສານກ່ຽວກັບບັນຫາທາງ ກົດໝາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຂອບເຂດຂອງການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນ .

ຫມວດທີ XV

ສຳນັກເລຂາທິການ

ມາດຕາ 97

ສຳນັກເລຂາທິການປະກອບດ້ວຍເລຂາທິການໃຫຍ່ຄົນນຶ່ງ ແລະ ພະນັກງານທີ່ອົງການສະ
ຫະປະຊາຊາດຕ້ອງການ . ເລຂາທິການໃຫຍ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງ ໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ຕາມຄຳແນະ
ນຳຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ . ເລຂາທິການໃຫຍ່ແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ສູງສຸດຂອງອົງການສະຫະປະ
ຊາຊາດ .

ມາດຕາ 98

ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະປະຕິບັດອຳນາດໜ້າທີ່ໃນນາມຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສູງສຸດຢູ່ໃນທຸກໆ ກອງປະຊຸມ
ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່, ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ສະພາວ່າ
ດ້ວຍການອາລັກຂາ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ອົງການເລົ່ານັ້ນອບຫມາຍໃຫ້.
ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະເໜີບົດລາຍງານປະຈຳປີກ່ຽວກັບວຽກງານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຕໍ່
ສະມັດຊາໃຫຍ່ .

ມາດຕາ 99

ເລຂາທິການໃຫຍ່ ສາມາດດຶງຄວາມສົນໃຈ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໃສ່ທຸກເລື່ອງຊຶ່ງ
ຕາມຄວາມເຫັນຂອງຕົນຖືວ່າອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ການປົກປັກຮັກສາ ສັນຕິພາບ ແລະ
ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ .

ມາດຕາ 100

1. ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ ພະນັກງານຈະບໍ່ຮ້ອງຂໍ ຫຼື
ຮັບຮອງເອົາຄຳສັ່ງຈາກລັດຖະບານໃດໆ ຫຼື ຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນໃດພາຍນອກອົງການ . ບຸກຄົນ
ເລົ່ານີ້ຈະລະເວັ້ນຈາກການກະທຳທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຖານະຂອງຕົນໃນນາມເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ລະຫວ່າງ
ຊາດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເທົ່ານັ້ນ .

2. ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດທຸກປະເທດຈຳຕ້ອງໄດ້ເຄົາລົບຖານະລະຫວ່າງປະເທດ
ໂດຍສະເພາະໜ້າທີ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ ແລະ ພະນັກງານຂອງເຂົາ ພ້ອມທັງຈະບໍ່ໃຊ້ອິດທິພົນຕໍ່
ການປະຕິບັດງານຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ .

ມາດຕາ 101

1. ພະນັກງານຈະໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງ ໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ຕາມລະບຽບທີ່ສະມັດຊາ
ໃຫຍ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ .

2. ພະນັກງານພິເສດສະເພາະຈະໄດ້ຮັບການມອບຫມາຍໃຫ້ໄປປະຈຳການຢ່າງຖາວອນ
ຢູ່ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ສະພາວ່າດ້ວຍການອາລັກຂາ ແລະ ອົງການອື່ນໆ ຂອງສະ
ຫະປະຊາຊາດ ຖ້າຫາກຕ້ອງການ . ພະນັກງານເລົ່ານີ້ຊື່ນກັບສຳນັກເລຂາທິການ .

3. ພື້ນຖານອັນສໍາຄັນໃນການຮັບຜະນັກງານ ແລະ ການກຳນົດເງື່ອນໄຂເຮັດວຽກຂອງ ຜະນັກງານ ແມ່ນຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນການບໍລິການໃຫ້ສະຫະປະຊາຊາດ ຂອງບຸກ ຄົນທີ່ມີນາດຕະຖານອັນສູງ ດ້ານສະມັດຖະພາບ ດ້ານອອກແຮງງານຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມຊື່ສັດຄວາມສໍາຄັນໃນການຈັດຫາຜະນັກງານ ໂດຍອີງໃສ່ພື້ນຖານດ້ານພູມມິສາດ ໃຫ້ກວ້າງ ຂວາງທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້.

ຫມວດທີ XVI

ອັບປັດຕ່າງ

ມາດຕາ 102

1. ພາຍຫຼັງທີ່ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ສະບັບປະຈຸບັນໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ແລ້ວ ສົນທິສັນ ຍາທຸກສະບັບ ແລະ ອໍຕິກລົງ ລະຫວ່າງຊາດທີ່ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ເຂົ້າເປັນພາຄີ ຈະ ຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນ ຢູ່ທີ່ສໍານັກເລຂາທິການ ໂດຍໄວທີ່ສຸດ ເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ແລະ ຈະຕ້ອງຈັດພິມ ເຜີຍແຜ່ໂດຍສໍານັກງານນີ້.

2. ພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາ ທີ່ ອໍຕິກລົງລະຫວ່າງຊາດປະເທດໃດທີ່ບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນໄວ້ ຕາມບົດບັນຍັດໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ສາມາດຍົກເອົາສົນທິສັນຍາ ທີ່ ອໍຕິກລົງນັ້ນຂຶ້ນ ມາເປັນສິ່ງອ້າງອິງຕໍ່ອົງການໃດໆຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້.

ມາດຕາ 103

ໃນກໍລະນີມີການຄັດແຍ່ງລະຫວ່າງພັນທະ ຂອງສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດຕາມກົດບັດ ສະບັບປະຈຸບັນ ແລະ ພັນທະຕາມອໍຕິກລົງ ລະຫວ່າງຊາດໃດນຶ່ງ, ພັນທະຕາມກົດບັດສະຫະປະ ຊາຊາດຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກ່ອນ.

ມາດຕາ 104

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໃນຄວາມສາມາດຕາມກົດໝາຍໃນດິນແດນ ຂອງສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງອົງການເທົ່າທີ່ຈຳເປັນເພື່ອດຳເນີນໜ້າທີ່ ແລະ ບັນລຸເປົ້າ ຫມາຍຂອງອົງການ.

ມາດຕາ 105

1. ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະໄດ້ຮັບເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນເທົ່າທີ່ຈຳເປັນໃນດິນ ແດນຂອງສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດຂອງອົງການ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍຂອງຕົນ.

2. ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດຈະໄດ້ຮັບເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນໃນທຳນອງດຽວກັນເທົ່າທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການດຳເນີນໜ້າທີ່ໂດຍອິດສະລະກ່ຽວກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ .

3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ສະມາດເຮັດຄຳແນະນຳ ເພື່ອກຳນົດລາຍລະອຽດ ໃນການປະຕິບັດ ວັກ 1 ແລະ 2 ຂອງມາດຕານີ້ ທີ່ ສາມາດສະເໜີສັນຍາຕໍ່ສະມາຊິກອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໃນຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ .

ຫມວດທີ XVII

ຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະ ຊົ່ວຄາວ ກ່ຽວກັບຄວາມຫມັ້ນຄົງ

ມາດຕາ 106

ໃນໄລຍະທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຂໍ້ຕົກລົງຜິເສດດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 43 ຊຶ່ງຕາມຄຳເຫັນຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຈະຊ່ວຍໃຫ້ຕົນໄດ້ເລີ່ມປະຕິບັດຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ຕົນ ໃນມາດຕາ 42, ພາຄີຂອງການຖະແຫຼງ ສີ່ຊາດທີ່ໄດ້ເຊັນກັນໃນໂມສກູ ລົງວັນທີ 30 ຕຸລາ 1943 ກັບປະເທດຝຣັ່ງຈະປົກສາຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແລະ ເມື່ອ ໂອກາດຮຽກຮ້ອງຈະປົກສາ ຫາລືກັນ ກັບສະມາຊິກອື່ນໆ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມບົດບັນຍັດ ວັກ 5 ຂອງຖະແຫຼງການ ດັ່ງກ່າວເພື່ອດຳເນີນການຮ່ວມກັນໃນນາມອົງການສະຫະປະຊາຊາດທີ່ອາດ ຈະຈຳເປັນເພື່ອປົກປັກຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງລະຫວ່າງຊາດ .

ມາດຕາ 107

ບໍ່ມີບັນຍັດໃດໆ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນກະທົບ ທີ່ ຫ້າມການດຳເນີນການທີ່ກ່ຽວພັນ ໃດໆກັບລັດໃດໜຶ່ງຊຶ່ງໃນລະຫວ່າງສົງຄາມໂລກຄັ້ງທີ່ສອງໄດ້ເປັນສັດຕູຂອງລັດຜູ້ລົງນາມ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ ຊຶ່ງລັດຖະບານທີ່ຮັບຜິດຊອບສຳລັບການດຳເນີນການເຊັ່ນວ່ານັ້ນໄດ້ກະທຳໄປ ທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດກະທຳສືບເນື່ອງຈາກສົງຄາມນັ້ນ .

ຫມວດທີ XVIII

ການດັດແປງແກ້ໄຂ

ມາດຕາ 108

ການດັດແປງແກ້ໄຂກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບສະມາຊິກທັງຫມົດ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດກໍຕໍ່ເມື່ອການແກ້ໄຂນັ້ນໄດ້ຮັບສັດຕະຍາບັນ , ຕາມຂັ້ນຕອນລະບຽບ ລັດຖະ

ທຳມະນູນແຕ່ລະປະເທດ, ໂດຍຄະແນນສຽງສອງສ່ວນສາມ ຂອງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ ລວມທັງສະມາຊິກຖາວອນທັງໝົດ ຂອງ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 109

1. ການປະຊຸມທົ່ວໄປ ຂອງສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ, ໃນຈຸດປະສົງແກ້ໄຂ ກົດບັດ ສະບັບປະຈຸບັນ, ອາດຈະຈັດ ໃຫ້ມີຂຶ້ນໃນສະຖານທີ່ ແລະ ວັນເວລາທີ່ກຳນົດ ໂດຍຄະແນນສຽງ ສອງ ສ່ວນ ສາມ ຂອງສະມາຊິກສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ໂດຍຄະແນນສຽງຂອງສະມາຊິກສະພາ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ສະມາຊິກ ເກົ່າປະເທດ. ສະມາຊິກແຕ່ລະປະເທດ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຈະມີຄະແນນສຽງນຶ່ງສຽງ ໃນການປະຊຸມນີ້.

2. ທຸກໆການປຽນແປງໃນກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນຊຶ່ງໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳໂດຍກອງປະຊຸມ ໂດຍຄະແນນສຽງ ສອງສ່ວນສາມ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ເມື່ອໃດຫາກໄດ້ຮັບການສັດຕະຍາບັນ, ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງລະບຽບລັດຖະທຳມະນູນ ແຕ່ລະປະເທດ, ໂດຍຄະແນນສຽງ ສອງສ່ວນສາມ ຂອງສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດລວມທັງຄະແນນສຽງ ຂອງສະມາຊິກຖາວອນທັງໝົດ ຂອງສະ ພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

3. ຖ້າການປະຊຸມດັ່ງກ່າວຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈັດຂຶ້ນກ່ອນສະໄໝປະຊຸມປະຈຳປີ ຄັ້ງທີ່ ສືບ ຂອງສະມັດຊາໃຫ່ຍນັບແຕ່ກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ແລ້ວ, ອັດສະເຫນີເພື່ອຈະ ຮຽກປະຊຸມດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງນຳເອົາລະບຽບວາລະຂອງສະໄໝປະຊຸມ ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ການປະຊຸມຈະຈັດໃຫ້ມີຂຶ້ນຖ້າຫາກວ່າໄດ້ຮັບການຕົກລົງດ້ວຍຄະແນນສຽງ ສ່ວນຫຼາຍຂອງສະມັດ ຊາໃຫ່ຍ ແລະ ດ້ວຍຄະແນນສຽງຂອງ ເຈັດສະມາຊິກ ຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ຫມວດທີ XIX

ການສັດຕະຍາບັນ ແລະ ການລົງນາມ

ມາດຕາ 110

1. ກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສັດຕະຍາບັນດ້ວຍລັດທີ່ລົງນາມຕາມຂັ້ນຕອນ ລະບຽບລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງປະເທດຂອງຕົນ.

2. ສານສັດຕະຍາບັນຈະມອບໃຫ້ລັດຖະບານສະຫະລັດເອາເມລິການເກັບມ້ຽນ, ຊຶ່ງລັດ ຖະບານດັ່ງກ່າວຈະແຈ້ງການມອບແຕ່ລະຄັ້ງໃຫ້ແກ່ລັດທີ່ລົງນາມທຸກໆລັດກໍ່ຄືເລຂາທິການໃຫ່ຍ ສະຫະປະຊາຊາດ ເມື່ອໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງແລ້ວ.

3. ກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ເມື່ອ ສາທາລະນະລັດ ຈີນ, ຝູ່ງ, ສະຫະ ພາບສາທາລະນະລັດສັງຄົມນິຍົມ ໂຊຫວຽດ, ສະຫະລາດຊະອານາຈັກແຫ່ງອັງກິດ ແລະ ໄອ ແລນເຫນືອ ແລະ ສະຫະລັດ ອາເມລິກາ ແລະ ຈຳນວນສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງລັດອື່ນໆ ທີ່ລົງນາມ ໄດ້ມອບສານສັດຕະຍາບັນ. ບົດບັນທຶກຂອງການໄດ້ມອບສານສັດຕະຍາບັນຈະກະທຳຂຶ້ນໂດຍລັດ

ຖະບານແຫ່ງ ສະຫະລັດ ອາເມລິກາ ຊຶ່ງຈະໄດ້ສົ່ງສໍາເນົາບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວນັ້ນໄປຍັງທຸກໆລັດ ທີ່ໄດ້ລົງນາມ .

4. ລັດຊຶ່ງລົງນາມໃນກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນພາຍຫຼັງທີ່ກົດບັດມີຜົນບັງ ຄັບໃຊ້ຈະກາຍເປັນສະມາຊິກຕັ້ງເດີມ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ນັບແຕ່ວັນເວລາທີ່ໄດ້ມອບສານສັດ ຕະຍາບັນຂອງຕົນ .

ມາດຕາ 111

ກົດບັດສະບັບປະຈຸບັນ ຊຶ່ງເນື້ອໃນເປັນພາສາຈີນ, ຝຣັ່ງ, ລັດເຊຍ, ອັງກິດ ແລະ ແອດ ສປາຍໂຍນຖືວ່າເປັນຕົ້ນສະບັບເທົ່າທຽມກັນຈະໄດ້ມອບໄວ້ໃນບັນນາສານຂອງລັດຖະບານ ສະຫະ ລັດ ອາເມລິກາ . ລັດຖະບານສະຫະລັດ ອາເມລິກາ ຈະໄດ້ສົ່ງສໍາເນົາຢ່າງຖືກຕ້ອງແລ້ວໄປຍັງ ລັດຖະບານແຫ່ງລັດທີ່ລົງນາມອື່ນໆ .

ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ, ບັນດາຜູ້ແທນລັດຖະບານຕ່າງໆປະຈຳສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ລົງນາມໄວ້ ໃນກົດບັດສະບັບນີ້ .

ເຮັດທີ່ ນະຄອນຊານ ຟຣານຊິສໂກ, ເມື່ອວັນທີ່ ຊາວຫົກ ເດືອນ ມິຖຸນາ ປີ ນຶ່ງພັນ ເກົ້າຮ້ອຍສີ່ສິບຫ້າ .

ທໍາມະນູນ ສານຍຸຕິທໍາ ລະຫວ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 1

ສານຍຸຕິທໍາລະຫວ່າງປະເທດ ຊຶ່ງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອໃຫ້ເປັນອົງການ ສໍາຄັນທາງດ້ານຍຸຕິທໍາ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດຈະຖືກຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ຈະປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຕາມບົດບັນຍັດຂອງ ທໍາມະນູນສະບັບນີ້ .

ຫມວດທີ I ການຈັດຕັ້ງຂອງສານ

ມາດຕາ 2

ສານນີ້ປະກອບດ້ວຍ ຄະນະຜູ້ຝຶກສາທິປະໄຕເປັນເອກະລາດ, ເລືອກຕັ້ງ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງສັນ ຊາດ ຈາກບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີຄຸນນະທຳສູງ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດຄົບຖ້ວນຈາກບັນດາປະເທດນັ້ນໆ, ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ເປັນພະນັກງານຕຸລາການສູງສຸດ ທີ່ ເປັນນັກກົດໝາຍຊຶ່ງຄວາມສາມາດທາງ ດ້ານກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ໂດຍທົ່ວໄປ.

ມາດຕາ 3

1. ສານນີ້ ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກ ສິບຫ້າຄົນ. ສາມາຊິກແຕ່ລະຄົນຈະເປັນຄົນ ສັນ ຊາດຂອງ ລັດດຽວກັນບໍ່ໄດ້.
2. ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້ ບຸກຄົນໃດທີ່ອາດຖືໄດ້ວ່າເປັນຄົນສັນຊາດຂອງ ຫຼາຍລັດກວ່ານຶ່ງ ລັດ, ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄົນສັນຊາດຂອງ ລັດທີ່ບຸກຄົນນັ້ນ ໃຊ້ສິດທິທາງແຜ່ງ ແລະ ທາງການເມືອງ ຢ່າງເປັນ ປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 4

1. ສະມາຊິກຂອງສານນັ້ນ ຖືກເລືອກຕັ້ງ ໂດຍສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ໂດຍສະພາຄວາມ ຫມັ້ນຄົງ, ຈາກລາຍຊື່ບຸກຄົນທີ່ສະເໜີໂດຍໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດ ຂອງສານປະຈຳອານຸຍາໂຕ ຕຸລາການຕາມບົດບັນຍັດຕັ້ງຕໍ່ໄປນີ້.
2. ໃນກໍລະນີທີ່ສະມາຊິກ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ບໍ່ມີຕົວແທນຢູ່ໃນສານປະຈຳອານຸຍາ ໂຕຕຸລາການ, ຜູ້ເຂົ້າສະມັກເລືອກຕັ້ງຈະຖືກສະເໜີຊື່ ໂດຍໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດ ສຳລັບກໍລະນີ ນີ້ ໂດຍແມ່ນລັດຖະບານຂອງເຂົາເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂອັນດຽວກັນກັບທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ສຳລັບສະມາຊິກຂອງສານປະຈຳ ອານຸຍາໂຕຕຸລາການຕາມມາດຕາ 44 ຂອງສົນທິສັນຍາກຸງລາ ໄຮ ປີ 1907 ວ່າດ້ວຍການລັງັບ ກໍລະນີພິພາດລະຫວ່າງປະເທດ ໂດຍສັນຕິວິທີ.
3. ໃນເມື່ອຍັງບໍ່ທີ່ຂັ້ນຕົກລົງພິເສດ, ສະມັດຊາໃຫ່ຍຈະເປັນຜູ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ສຳ ລັບລັດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນສະບັບນີ້, ແຕ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກ ສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ ອາດຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນການເລືອກຕັ້ງ ສະມາຊິກຂອງ ສານນີ້ນັ້ນ, ຕາມການສະເໜີແນະຂອງ ສະ ພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ.

ມາດຕາ 5

1. ກ່ອນວັນເລືອກຕັ້ງຢ່າງໜ້ອຍ ສາມເດືອນ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາ ຊາດຈະບໍ່ສົ່ງຄຳເຊີນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໄປຍັງສະມາຊິກຂອງສານປະຈຳອານຸຍາໂຕຕຸລາການ ຊຶ່ງເປັນຄົນຂອງລັດທີ່ເປັນພາຄີຂອງລັດຖະທຳມະນູນສະບັບນີ້, ແລະ ສົ່ງໄປຍັງສະມາຊິກ ຂອງ

ໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດທີ່ແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມມາດຕາ 4 ວັກ 2, ເຊື້ອເຊີນໃຫ້ໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດສະເໜີຊື່ບຸກຄົນຊຶ່ງຢູ່ໃນຖານະທີ່ຈະຮັບໜ້າທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງສານໄດ້, ພາຍໃນໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດ.

2. ໜ່ວຍງານນີ້ຈະສະເໜີໄດ້ບໍ່ເກີນ 4 ຄົນເຊິ່ງຈະເປັນຄົນສັນຊາດດຽວກັນເກີນ 2 ຄົນບໍ່ໄດ້, ບໍ່ວ່າກໍລະນີໃດກໍຕາມ, ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮັບເລືອກຕັ້ງທີ່ສະເໜີໂດຍໜ່ວຍງານ ນັ້ນຈະຫຼາຍກວ່າ ສອງເທົ່າຂອງຕໍາແໜ່ນງທີ່ວ່າງບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 6

ກ່ອນຈະສະເໜີລາຍຊື່, ໜ່ວຍງານປະຈຳຊາດແຕ່ລະໜ່ວຍຄວນຈະປຶກສາກັບສານຍຸຕິທຳສູງ, ສະຖາບັນຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນກົດໝາຍ, ສະພາບັນດິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ສາຂາແຫ່ງຊາດຂອງ ສະພາບັນດິດລະຫວ່າງປະເທດທີ່ອຸທິດໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າວິຊາກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 7

1. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະໄດ້ຕຽມບັນຊີລາຍຊື່ຫມົດທຸກຄົນທີ່ຖືກບັງເກີດມານັ້ນ ໂດຍລຽງຕາມລຳດັບຕົວອັກສອນ; ຈະມີພຽງບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ເທົ່ານັ້ນທີ່ໄດ້ຮັບສິດໃນການເລືອກຕັ້ງ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 12 ວັກ 2.

2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະໄດ້ສະເໜີບັນຊີນີ້ຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ

ມາດຕາ 8

ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຈະດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກຂອງສານຢ່າງເປັນອິດສະລະຂອງໃຜລາວ.

ມາດຕາ 9

ໃນການເລືອກຕັ້ງທຸກໆຄັ້ງ, ຜູ້ເລືອກຕັ້ງຈະຕ້ອງຄຳນຶງສະເໜີວ່າ, ອົງຄະນະຜູ້ພິພາກສາທີ່ຖືກເລືອກເຂົ້າມານັ້ນ ບໍ່ພຽງແຕ່ຈະເປັນບຸກຄົນທີ່ມີຄຸນນະສົມບັດຄົບຖ້ວນຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຫາກຕ້ອງເປັນຕົວແທນຂອງອະລິຍະທຳ ແລະ ລະບົບກົດໝາຍທີ່ສຳຄັນຂອງ ໂລກ ໂດຍທົ່ວໄປອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 10

1. ຜູ້ເຂົ້າຮັບສະມັກຜູ້ໃດທີ່ໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍກວ່າໜູ່ແບບເດັດຂາດໃນສະມັດ ຊາໃຫ່ຍ ແລະ ໃນສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງໃຫ້ຖືວ່າໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງ .
2. ການລົງຄະແນນສຽງໃນສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງເພື່ອເລືອກຕັ້ງຜູ້ພິພາກສາ ຫຼື ແຕ່ງ ຕັ້ງສະມາຊິກເຂົ້າຮ່ວມຄະນະກຳມາທິການຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 12 ຕໍ່ໄປນີ້, ບໍ່ມີຫຍັງ ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງສະມາຊິກຖາວອນ ແລະ ບໍ່ຖາວອນຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ .
3. ໃນກໍລະນີທີ່ຄົນສັນຊາດຂອງລັດດຽວກັນທີ່ຫຼາຍກວ່າຄົນໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງຫຼາຍ ກວ່າໜູ່ທັງຢູ່ໃນສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ຢູ່ໃນສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸສູງພຽງຜູ້ດຽວເທົ່າ ນັ້ນຈະຖືເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ .

ມາດຕາ 11

ຖ້າວ່າການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດໄດ້ຜ່ານໄປແລ້ວ, ແຕ່ຍັງມີຫຼາຍຕຳແໜ່ນງຍັງຫວ່າງຢູ່, ກໍໄດ້ດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທີ່ສອງໃນວິທີດຽວກັນ ແລະ ຖ້າຫາກຈຳເປັນກໍເລືອກກັນອີກເທື່ອທີ່ ສາມ .

ມາດຕາ 12

1. ຖ້າວ່າພາຍຫຼັງການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທີ່ສາມໄດ້ຜ່ານໄປແລ້ວ ແຕ່ຫາກມີຫຼາຍຕຳແໜ່ນງ ຍັງຫວ່າງຢູ່, ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ຫຼື ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງອາດຮ້ອງຂໍໃນເວລາໃດກໍໄດ້ໃຫ້ມີຄະນະ ກຳມາທິການໄກ່ເກ້ຮູ້ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກ ຫົກຄົນ, ສາມຄົນແຕ່ງຕັ້ງ ໂດຍສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ອີກສາມຄົນ ແຕ່ງຕັ້ງ ໂດຍສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງເພື່ອເລືອກເອົາຊື່ນຶ່ງດ້ວຍການລົງຄະແນນ ສຽງສ່ວນຫຼາຍແບບເດັດຂາດສຳລັບຕຳແໜ່ນງແຕ່ລະຕຳແໜ່ນງທີ່ຍັງຫວ່າງຢູ່ແລ້ວ ສະເໜີໄປຍັງ ສະມັດຊາໃຫ່ຍ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງເພື່ອຮັບຮອງເອົາຕາມລຳດັບ .

2. ຄະນະກຳມາທິການໄກ່ເກ້ຮູ້ສາມາດຕົກລົງໂດຍເປັນເອກະສັນກັນ ຮັບເອົາບຸກຄົນທີ່ມີ ຄຸນສົມບັດຄົບຖ້ວນ ແລະ ຈິດຊື່ຜູ້ນັ້ນເຂົ້າໃນບັນຊີໄວ້, ເຖິງວ່າຜູ້ນັ້ນຈະມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີທີ່ມີຜູ້ສະເໜີ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 7 ກໍຕາມ .

3. ຖ້າຄະນະກຳມາທິການໄກ່ເກ້ຮູ້ໃຫ້ຂໍ້ສັ່ງເກດວ່າຕົນຈະບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການ ເລືອກຕັ້ງກໍຈະແມ່ນບັນດາສະມາຊິກຂອງສານ ຊຶ່ງຫາກໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ແລ້ວຖືກບັນຈຸ ໃສ່ຕຳແໜ່ນງຫວ່າງທີ່ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງບັງໄວ້, ເລືອກເອົາບັນດາຜູ້ສະມັກທີ່ໄດ້ຮັບເອົາຄະ ແນນສຽງສະຫນັບສະຫນູນມາແລ້ວຈາກສະມັດຊາໃຫ່ຍ ຫຼື ຈາກສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ .

4. ຖ້າຫາກມີຄະແນນສຽງເທົ່າທຽບກັນ ລະຫວ່າງຜູ້ພິພາກສາ, ຄະແນນສຽງຂອງຜູ້ພິ ພາກສາຜູ້ມີອາຍຸສູງກວ່າຈະເປັນອັນຊື້ຂາດ .

ມາດຕາ 13

1. ສະມາຊິກຂອງ ສານຈະຢູ່ໃນຕໍາແຫ່ງໃນກໍານົດເວລາ 9 ປີ ແລະ ສາມາດໄດ້ຮັບ ເລືອກຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້. ແຕ່ສໍາລັບຜູ້ຜິວາກສາທີ່ໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທໍາອິດນັ້ນ ກໍານົດເວລາ ຢູ່ໃນ ຕໍາແຫ່ງ ຂອງຜູ້ຜິວາກສາ ທ້າ ຄົນຈະສິ້ນສຸດລົງພາຍໃນສາມປີ ແລະ ໄລຍະເວລາຢູ່ໃນຕໍາ ແຫ່ງ ຂອງຜູ້ຜິວາກສາອີກ ທ້າຄົນຈະສິ້ນສຸດລົງພາຍໃນ ຫົກ ປີ.

2. ການພື້ນຈາກຕໍາແຫ່ງ ຕາມກໍານົດເວລາ ສາມ ປີ ແລະ ຫົກ ປີ ຂອງຜູ້ຜິວາກ ສາດັ່ງທີ່ກ່າວໃນຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະດໍາເນີນດ້ວຍວິທີຈິກສະຫຼາກ ໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ ຂອງ ສະ ຫະປະຊາຊາດ ໃນທັນທີຫຼັງຈາກທີ່ການເລືອກຕັ້ງທໍາອິດໄດ້ສໍາເລັດລົງ.

3. ສະມາຊິກຂອງສານຈະສືບຕໍ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນຕໍ່ໄປຈົນກວ່າຈະໄດ້ເລືອກຕັ້ງເອົາ ຜູ້ເຂົ້າມາຮັບຕໍາແຫ່ງແທນ. ເຖິງຈະມີການປຽນແທນແລ້ວກໍຕາມ, ແຕ່ສະມາຊິກຂອງສານກໍຍັງ ມີອໍານາດຜິຈາລະນາຄະດີໃດໜຶ່ງທີ່ຕົນໄດ້ເລີ່ມຜິຈາລະນາແລ້ວນັ້ນຕໍ່ໄປຈົນກວ່າຈະສິ້ນສຸດລົງ.

4. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຜິວາກສາລາອອກ, ກໍໃຫ້ຍື່ນໃບລາອອກຕໍ່ປະທານສານເພື່ອສົ່ງຕໍ່ໄປຍັງ ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະເຮັດໃຫ້ຕໍາແຫ່ງນັ້ນຫວ່າງລົງ.

ມາດຕາ 14

ສະມາຊິກ ຂອງສານທີ່ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ແທນສະມາຊິກທີ່ຍັງຢູ່ໃນຕໍາແຫ່ງບໍ່ທັນຄົບ ກໍານົດ ຈະໄດ້ຢູ່ໃນຕໍາແຫ່ງພຽງແຕ່ໄລຍະເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ຂອງຜູ້ຕົນປຽນແທນເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 16

1. ສະມາຊິກ ຂອງສານຈະປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃດໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບການເມືອງ ຫຼື ການປົກ ຄອງບໍ່ໄດ້ ຫຼື ຈະປະກອບວຽກງານອື່ນໆ ທີ່ມີລັກສະນະເປັນອາຊີບບໍ່ໄດ້.

2. ຫາກມີກໍລະນີສົງໃສ ໃນບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້, ສານຈະຜິຈາລະນາຕັດສິນຊື້ຂາດ.

ມາດຕາ 17

1. ສະມາຊິກຂອງ ສານບໍ່ສາມາດຈະໄປເປັນຕົວແທນ, ເປັນທີ່ປຶກສາ ຫຼື ເປັນທະນາຍ ຄວາມໃນຄະດີໃດກໍຕາມ.

2. ສະມາຊິກຂອງສານ ຈະບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຕັດສິນຄະດີໃດໆ, ໃນຖານະທີ່ຕົນ ເຄີຍ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຕົວແທນທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ເວົ້າຄະດີໃຫ້ແກ່ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໜຶ່ງມາກ່ອນ ຫຼື ໃນຖາ ນະສາມາຊິກ ຂອງສານພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ສານລະຫວ່າງປະເທດ ຫຼື ຂອງຄະນະກຳມາທິການ ສອບສວນ ຫຼື ໃນຖານະອື່ນໃດກໍຕາມ.

3. ຖ້າຫາກມີບັນຫາໃນເລື່ອງນີ້ ກໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນຊື້ຂາດ .

ມາດຕາ 18

1. ສະມາຊິກຂອງສານ ຈະຖືກປົດອອກຈາກຕຳແໜ່ງບໍ່ໄດ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີນະຕິເບັນ ເອກະພາບກັນ ຂອງບັນດາສະມາຊິກ ກ່ຽວກັບການຂາດຄຸນສົມບັດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ .

2. ຈຳສານເປັນຜູ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຢ່າງເປັນທາງການໃຫ້ແກ່ເລຂາທິການ ໃຫ່ຍຊາບ .

3. ການແຈ້ງຂ່າວດັ່ງກ່າວຈະເຮັດໃຫ້ຕຳແໜ່ງນັ້ນຫວ່າງລົງ .

ມາດຕາ 19

ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງສານ, ສະມາຊິກຂອງສານຈະໄດ້ຮັບເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນທາງການທູດ .

ມາດຕາ 20

ກ່ອນຈະເຂົ້າຮັບໜ້າທີ່, ສະມາຊິກຂອງສານທຸກຄົນ ຕ້ອງປະຕິຍານຕົນຕໍ່ໜ້າສານ ໃນ ເວລາເປີດພິທີວ່າຕົນເອງ ຈະປະຕິບັດງານທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ໂດຍບໍ່ເຂົ້າຂ້າງອອກຂາ ແລະ ຊື່ສັດຕໍ່ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ .

ມາດຕາ 21

1. ສານຈະແຕ່ງຕັ້ງປະທານ ແລະ ຮອງປະທານຂອງຕົນໃຫ້ຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງ ໃນກຳນົດ ເວລາ 3 ປີ. ປະທານ ແລະ ຮອງປະທານສາມາດໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້ .

2. ສານຈະແຕ່ງຕັ້ງຈຳສານຂອງຕົນນຶ່ງຄົນແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນໆຕາມຄວາມຈຳເປັນ .

ມາດຕາ 22

1. ສຳນັກງານນີ້ຕັ້ງຢູ່ທີ່ ນະຄອນລາໄຮແຕ່ບໍ່ໄດ້ທ້າມການທີ່ ສານຈະໄປນຶ່ງພິຈາລະນາ ຄວາມ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນຢູ່ແຫ່ງອື່ນ ໃນເມື່ອສານຫາກເຫັນວ່າສົມຄວນ .

2. ປະທານສານ ແລະ ຈຳສານມີສະຖານທີ່ຝັກຢູ່ສຳນັກງານ ຂອງສານ .

ມາດຕາ 23

1. ສານເປີດການພິຈາລະນາຄວາມຕະຫຼອດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນເວລາພັກຊື່ງໄລຍະ ແລະ ເວລາພັກສານຈະເປັນຜູ້ກຳນົດ .
2. ສະມາຊິກຂອງສານມີສິດລາພັກໄດ້ເປັນຄັ້ງຄາວ ຊື່ງສານຈະເປັນຜູ້ກຳນົດວັນ ແລະ ເວລາພັກ ໃຫ້ໂດຍຄຳນຶງເຖິງໄລຍະທາງ ລະຫວ່າງ ນະຄອນລາໂຮ ແລະ ບ້ານເຮືອນຂອງຜູ້ພິພາກສາ.
3. ສະມາຊິກຂອງ ສານຕ້ອງຕຽມພ້ອມປະຕິບັດໜ້າທີ່ໄດ້ຕະຫຼອດເວລາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີລາພັກ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ໄດ້ເນື່ອງຈາກຄວາມເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ເຫດຜົນສຳຄັນອື່ນໆຊື່ງຕ້ອງລາຍງານຢ່າງຖືກຕ້ອງໃຫ້ປະທານຊາບ .

ມາດຕາ 24

1. ຖ້າຫາກເນື່ອງຈາກເຫດຜົນສະເພາະ, ສະມາຊິກຂອງສານຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງໄດ້ພິຈາລະນາເຫັນວ່າຕົນບໍ່ເອົາຮ່ວມໃນການຕັດສິນຄະດີໃດນຶ່ງກໍ່ໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ປະທານຊາບ .
2. ຫາກປະທານເຫັນວ່າ, ຍ້ອນເຫດຜົນສະເພາະບາງປະການ, ສະມາຊິກຂອງສານຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງບໍ່ສົມຄວນເອົາຮ່ວມນັ່ງພິຈາລະນາຄະດີໃດນຶ່ງ ກໍ່ໃຫ້ແຈ້ງສະມາຊິກຜູ້ນັ້ນຊາບ .
3. ຖ້າວ່າກໍລະນີເປັນເຊັ່ນດຽວກັນ, ສະມາຊິກຂອງສານເທົ່ານັ້ນ ແລະ ປະມານສານມີຄວາມເຫັນວ່າບໍ່ສອດຄ່ອງກັນກໍ່ໃຫ້ສານເປັນຜູ້ຕັດສິນ .

ມາດຕາ 25

1. ສານຕ້ອງນັ່ງພິຈາລະນາການແບ່ງວຽກງານຢ່າງຄົບຄະນະ, ຍົກເວັ້ນໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ບັນຍັດໄວ້ໃນຢ່າງອື່ນ ໃນທຳມະນູນສະບັບນີ້ .
2. ຂໍ້ບັງຄັບຂອງສານອາດຈະກຳນົດອານຸຍາດໃຫ້ ຜູ້ພິພາກສານຶ່ງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນຈາກການເຂົ້ານັ່ງພິຈາລະນາຄວາມ, ແລ້ວແຕ່ສະພາວະການ ແລະ ການຫນູນວຽນປຽນຜຽນກັນ, ແຕ່ຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ວ່າຈຳນວນຜູ້ພິພາກສາຊື່ງມີຢູ່ທີ່ຈະປະກອບເປັນສານນັ້ນບໍ່ໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 11 ຄົນ .
3. ຄະນະຜູ້ພິພາກສາ ເກົ່າ ຄົນ ສາມາດປະກອບເປັນສານໄດ້ .

ມາດຕາ 26

1. ສານສາມາດຈັດແບ່ງເປັນນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຫ້ອງປະຊຸມສານໄດ້ທຸກໄລຍະ, ອັນປະກອບດ້ວຍຜູ້ພິພາກສາຢ່າງໜ້ອຍ ສາມ ຄົນແຕ່ລະຫ້ອງປະຊຸມສານຈະກຳນົດ, ເພື່ອພິຈາລະນາຄະດີແຕ່ລະປະເພດ ຕົວຢ່າງ ຄະດີແຮງງານ, ຄະດີກ່ຽວກັບການຜ່ານແດນ ແລະ ການຄົມນະນາຄົມ .

2. ສານອາດຈັດຫ້ອງປະຊຸມສານໄດ້ທຸກໄລຍະ, ເພື່ອພິຈາລະນາຄະດີໃດໜຶ່ງ. ຈຳນວນຜູ້ພິພາກສາທີ່ຈະປະກອບເຂົ້າໃນຫ້ອງປະຊຸມສານ ເຊັ່ນວ່ານີ້ຈະແມ່ນສານເປັນຜູ້ກຳນົດ ແລະ ໂດຍຄວາມເຫັນດີຂອງຄູ່ຄວາມ.

3. ຄະນະສານທີ່ກຳນົດໃນມາດຕານີ້ຈະພິຈາລະນາຄວາມ ແລະ ພິພາກສາ ຖ້າຫາກຄູ່ຄວາມຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 27

ທຸກຄຳພິພາກສາ ຂອງຄະນະສານໃດໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 26 ແລະ 29 ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄຳພິພາກສາຂອງ ສານນີ້.

ມາດຕາ 28

ຄະນະພິພາກສາຕາມທີ່ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ແລະ 29 ນີ້ສາມາດເຂົ້ານັ່ງປະຊຸມສານ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ບ່ອນອື່ນກໍໄດ້ ນອກຈາກນະຄອນຫຼວງລາໂຮ ຖ້າຄູ່ຄວາມຫາກເຫັນດີ.

ມາດຕາ 29

ເພື່ອໃຫ້ວຽກງານດຳເນີນໄປດ້ວຍຄວາມວ່ອງໄວ, ທຸກໆປີ ສານຈະປະກອບຄະນະໜຶ່ງ ອັນມີຜູ້ພິພາກສາ ຫ້າ ຄົນເພື່ອພິພາກສາເລື່ອງຂັ້ນຕອນກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ. ນອກຈາກນີ້ຈະເລືອກເອົາຜູ້ພິພາກສາອີກ ສອງຄົນເພື່ອປຽນແທນ ຜູ້ພິພາກສາທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນການນັ່ງພິຈາລະນາຄະດີໄດ້.

ມາດຕາ 30

1. ໃຫ້ສານກຳນົດຂໍ້ບັງຄັບໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ໂດຍສະເພາະໃຫ້ກຳນົດພິຈາລະນາຄວາມ.

2. ຂໍ້ບັງຄັບຂອງສານອາດຈະອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຊ່ວຍສານນັ່ງບັນລັງສານ ຫຼື ນັ່ງຫ້ອງປະຊຸມສານແຕ່ລະຫ້ອງຮ່ວມພິຈາລະນາຄະດີ, ແຕ່ບໍ່ມີສິດລົງຄະແນນສຽງ.

1. ຜູ້ຟືພາກສາທີ່ມີສັນຊາດດຽວກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງຍັງມີສິດເຂົ້າຮ່ວມພິຈາລະນາ ໃນຄະດີນັ້ນໄດ້.

2. ຖ້າຄະນະສານທີ່ເຂົ້ານຶ່ງພິຈາລະນາຄະດີມີຜູ້ຟືພາກສານຶ່ງຄົນຊຶ່ງເປັນຄົນສັນຊາດ ດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງ, ຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍນຶ່ງ ອາດຈະເລືອກເອົາບຸກຄົນໃດນຶ່ງ ເຂົ້າມາເປັນຜູ້ຟືພາກສາຕື່ມອີກກໍໄດ້, ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນຄວນເລືອກມາຈາກຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບແຕ່ງຕັ້ງຕາມທີ່ ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 4 ແລະ 5.

3. ຖ້າຄະນະສານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ນຶ່ງພິຈາລະນາບໍ່ມີຜູ້ຟືພາກສາຊຶ່ງເປັນສັນຊາດດຽວ ກັບຄູ່ ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງເລີຍ, ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງຍັງສາມາດເລືອກເອົາຜູ້ຟືພາກສາຜູ້ນຶ່ງໃນວິ ທິດຽວກັນກັບທີ່ກ່າວໄວ້ໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້.

4. ບົດບັນຍັດໃນມາດຕານີ້ໃຫ້ນຳໄປຍັງຄັບໃຊ້ໃນກໍລະນີຂອງມາດຕາ 26 ແລະ 29 ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວນັ້ນ ປະທານສານຈະຮ້ອງຂໍໃຫ້ສະມາຊິກຂອງສານ ນຶ່ງຄົນ, ຫຼື ຖ້າມີສອງຄົນ ທີ່ປະກອບເປັນຄະນະສານຢູ່ນັ້ນແລ້ວ ໃຫ້ສະລະບ່ອນນຶ່ງຂອງຕົນ ໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກຂອງສານຊຶ່ງ ເປັນຄົນສັນຊາດດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຖ້າບໍ່ມີຜູ້ຟືພາກສາດັ່ງກ່າວຄວນສະຫຼະ ຕຳແຫນ່ງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຟືພາກສາຊຶ່ງຄູ່ຄວາມໄດ້ຄັດເລືອກເອົາໄວ້ເປັນພິເສດ.

5. ຖ້າມີຄູ່ຄວາມຫຼາຍຝ່າຍຫາກກ່ຽວຂ້ອງໃນຜົນປະໂຫຍດອັນດຽວກັນ, ເພື່ອປະຕິບັດບົດ ບັນຍັດທີ່ກ່າວຂ້າງເທິງນີ້, ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄູ່ຄວາມຝ່າຍດຽວເທົ່ານັ້ນ ຫາກມີຂໍ້ສົງໄສກ່ຽວກັບບັນຫາ ນີ້ກໍໃຫ້ສານເປັນຜູ້ຕັດສິນຊື່ອາດ.

6. ຜູ້ຟືພາກສາທີ່ໄດ້ເລືອກຕັ້ງຂຶ້ນຕາມວັກ 2, ວັກ 3 ແລະ 4 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະ ຕ້ອງສອດຄ່ອງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງມາດຕາ 2, 17 (ວັກ 2), 20 ແລະ 24 ຂອງທຳມະ ນູນສະບັບນີ້. ຜູ້ຟືພາກສາດັ່ງກ່າວນີ້ຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິພາກສາຄະດີ ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ເທົ່າທຽມ ກັນກັບຜູ້ຟືພາກສາອື່ນໆ.

ມາດຕາ 32

- 1. ສະມາຊິກຂອງສານ ແຕ່ລະຄົນໄດ້ຮັບເງິນປີ.
- 2. ປະທານສານໄດ້ຮັບເງິນເພີ່ມພິເສດປະຈຳປີ.
- 3. ຮອງປະທານສານ ໄດ້ຮັບເງິນເພີ່ມພິເສດປະຈຳວັນ ໃນໄລຍະເວລາປະຕິບັດໜ້າ ທີ່ແທນປະທານສານ.

4. ນອກຈາກສະມາຊິກຂອງສານແລ້ວ. ຜູ້ຟືພາກສາທີ່ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກຂຶ້ນຕາມ ມາດຕາ 31 ຈະໄດ້ຄ່າຕອບແທນຕາມການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນໃນແຕ່ລະວັນ.

5. ເງິນປີ, ເງິນເພີ່ມພິເສດ ແລະ ຄ່າຕອບແທນຂອງຜູ້ຟືພາກສາ, ສະມັດຊາໃຫ້ຍ ຈະເປັນຜູ້ກຳນົດໃຫ້. ເງິນດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຫລຸດຈຳນວນລົງບໍ່ໄດ້ໃນໄລຍະຢູ່ໃນຕຳແຫນ່ງ.

6. ສະມັດຊາໃຫ້ຍຈະເປັນຜູ້ກຳນົດເງິນປີຂອງຈຳສານ ໂດຍອີງຕາມຄຳສະເຫນີຂອງ ສານ.

7. ສະມັດຊາໃຫ່ຍຈະເປັນຜູ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ການຈ່າຍບໍານານໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກຂອງ ສານ ແລະ ຂອງຈ່າສານ ຕະຫຼອດເຖິງເງື່ອນໄຂການທົດແທນຄືນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການເດີນທາງ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

8. ເງິນປີ, ເງິນເພີ່ມພິເສດ ແລະ ຄ່າຕອບແທນ ຈະໄດ້ຖືກຍົກເວັ້ນຈາກການເສຍ ພາສີອາກອນ.

ມາດຕາ 33

ສະຫະປະຊາຊາດ ເປັນຜູ້ອອກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງສານ ຕາມວິທີການກຳນົດຂອງສະມັດຊາ ໃຫ່ຍ.

ຫວດທີ II ອຳນາດສານ

ມາດຕາ 34

1. ມີແຕ່ລັດເທົ່ານັ້ນທີ່ຈະເປັນຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີ ທີ່ນຳມາຂັ້ນສານນີ້.

2. ໃນເງື່ອນໄຂ ຂອງກົດລະບຽບຂອງສານ, ສານອາດຈະຂໍຊາບຂໍ້ມູນກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະ ດີທີ່ສານກຳລັງດຳເນີນຢູ່ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ເປັນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຮັບເອົາຂໍ້ມູນຊຶ່ງອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວໄດ້ໃຫ້ມາໂດຍຂໍ້ລິເລີ່ມ ຂອງຕົນເອງ.

3. ໃນເມື່ອການຕິຄວາມຫມາຍ ເອກະສານກ່ຽວກັບສິນທິສັນຍາລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ເປັນ ຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ສິນທິສັນຍາ ລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ຍອມຮັບດ້ວຍກັນມາແລ້ວ ຕາມເອກະ ສານນີ້ ເກີດມີບັນຫາໃນຄະດີທີ່ຂັ້ນມາສູ່ສານ. ຈ່າສານຈະເປັນຜູ້ແຈ້ງເລື້ອງນີ້ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງລະ ຫວ່າງປະເທດນັ້ນຊາບ ແລະ ຈະແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນຂັ້ນຕອນ ຂອງການພິຈາລະນາຄວາມ ໃນສານທັງຫມົດ ໄປໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງ ລະຫວ່າງປະເທດນັ້ນຊາບ.

ມາດຕາ 35

1. ສານເປີດຮັບພິຈາລະນາຄະດີຂອງ ລັດທີ່ເປັນພາຄີ ແຫ່ງທຳມະນູນສະບັບນີ້.

2. ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ທີ່ສານຈະພິຈາລະນາຄະດີຂອງລັດອື່ນ, ໃຫ້ສະພາຄວາມຫມັ້ນ ຄົງເປັນຜູ້ກຳນົດ, ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດພິເສດທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາທີ່ບັງຄັບໃຊ້, ແຕ່ເງື່ອນໄຂ ດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຄູ່ຄວາມຢູ່ໃນຖານະບໍ່ເທົ່າທຽມກັນຕໍ່ຫນ້າສານ.

3. ເມື່ອລັດທີ່ບໍ່ເປັນສະມາຊິກ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ, ສານຈະກຳນົດຈຳນວນເງິນເຊິ່ງຄູ່ຄວາມຝ່າຍນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບພາລະ ເພື່ອເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງ ສານ. ແຕ່ວ່າບັນຍັດນີ້ຈະບໍ່ໄດ້ບັງຄັບໃຊ້, ຖ້າຫາກວ່າລັດນັ້ນໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຄ່າໃຊ້ ຈ່າຍ ຂອງສານ.

ມາດຕາ 36

1. ເຂດອຳນາດສານກວມໄປເຖິງຄະດີຕ່າງໆທັງໝົດທີ່ຄູ່ຄວາມນຳມາຂຶ້ນສານ ແລະ ກວມເຖິງເລື່ອງຕ່າງໆ ທີ່ລະບຸໄວ້ເປັນພິເສດໃນກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ ໃນສົນທິສັນຍາ ແລະ ອານຸສັນຍາຕ່າງໆ ທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຢູ່.

2. ລັດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງທຳມະນູນສະບັບນີ້ ອາດຈະຖະແຫຼງໃນເວລາໃດນຶ່ງ ກ່ຽວກັບ ການຮັບຮູ້ການບັງຄັບປາງສິນເຊີງ ແລະ ໂດຍປາສະຈາກຂໍ້ຕົກລົງພິເສດໃດໆ ກ່ຽວກັບອຳນາດ ສານຕໍ່ທຸກໆລັດ ທີ່ຮັບເອົາພັນທະແບບດຽວກັນ ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ້ງດ້ານກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວກັບ :

ກ. ການຕີຄວາມໃນ ສົນທິສັນຍາ.

ຂ. ບັນຫາກ່ຽວກັບກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ .

ຄ. ຄວາມເປັນຈິງຂອງທຸກການກະທຳ, ຊຶ່ງຫາກປະຕິບັດໄປ, ຈະເປັນການລະເມີດ ຂໍ້ຜູກພັນລະຫວ່າງປະເທດນີ້.

ງ. ສະພາບ ທີ່ ຂອບເຂດຂອງຄຳປົວແປງທີ່ເກີດຈາກກໍລະນີລະເມີດພັນທະລະຫວ່າງ ປະເທດນີ້.

3. ຄຳຖະແຫຼງດັ່ງກ່າວອ້າງຕົ້ນອາດຈະກະທຳໂດຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ທີ່ ມີເງື່ອນໄຂຂອງການ ຕອບຄຳຖະແຫຼງກັນ ແລະ ກັນຂອງຫຼາຍລັດ ທີ່ ບາງລັດ ທີ່ ໃນກຳນົດເວລາແນ່ນອນ .

4. ຄຳຖະແຫຼງດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຕ້ອງມອບໃຫ້ ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດຊຶ່ງຈະສົ່ງ ສຳເນົາຄຳຖະແຫຼງດັ່ງກ່າວໄປໃຫ້ພາຄີ ຂອງທຳມະນູນ ສະບັບນີ້ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ຈຳສານ .

5. ຄຳຖະແຫຼງທີ່ເຮັດຂຶ້ນເພື່ອປະຕິບັດ ມາດຕາ 36 ຂອງທຳມະນູນ ຂອງສານປະຈຳຍຸ ຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດ ສຳລັບກຳນົດເວລາທີ່ຍັງບັງຄັບໃຊ້ຢູ່ໃນບັນດາພາຄີ ຂອງທຳມະນູນສະບັບ ນີ້ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນການຍອມຮັບອຳນາດສານແບບບັງຄັບ ຂອງສານຍຸຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດ, ໃນ ກຳນົດເວລາທີ່ຍັງບັງຄັບໃຊ້ຢູ່ ແລະ ຕາມເນື້ອໃນ ຂອງຄຳຖະແຫຼງນັ້ນ .

6. ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຕັ້ງບັນຫາຂຶ້ນມາວ່າ ສານຈະມີສິດອຳນາດທີ່ບໍ່, ໃຫ້ສານເປັນຜູ້ວິນິ ໃສ ແລະ ຕັດສິນບັນຫານັ້ນ .

ມາດຕາ 37

ໃນເມື່ອສົນທິສັນຍາ ທີ່ ອານຸສັນຍາທີ່ບັງຄັບໃຊ້ຢູ່ກຳນົດໃຫ້ສົ່ງເລື່ອງຂຶ້ນໃຫ້ສານທີ່ສັນນິບາດ ຊາດ (1) ຈະສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ທີ່ ສານປະຈຳຍຸຕິທຳລະຫວ່າງປະເທດ ວິນິໃສກໍຈະແມ່ນສານຍຸຕິທຳ ລະຫວ່າງປະເທດ ເປັນຜູ້ປະກອບຄະນະສານນັ້ນຂຶ້ນມາ ໃນລະຫວ່າງບັນດາລັດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງທຳ ມະນູນສານສະບັບນີ້ດ້ວຍກັນເພື່ອວິນິໃສ .

---

(1) Societe des Nations

ມາດຕາ 38

1. ສານນີ້ຊຶ່ງມີຫນ້າທີ່ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ນຳມາສູ່ສານຕາມກົດໝາຍ ລະຫວ່າງປະເທດ ຈຳຕ້ອງໃຊ້:

ກ. ສົນທິສັນຍາ ລະຫວ່າງປະເທດບໍ່ວ່າທົ່ວໄປ ຫຼື ສະເພາະ, ຊຶ່ງຕັ້ງກົດລະບບອັນ ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍລັດທີ່ເປັນຄວາມກັນ;

ຂ. ຮີດຄອງປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ ໃນຖານະເປັນຫຼັກຖານ ຂອງການປະຕິບັດ ໂດຍ ທົ່ວໄປ, ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນກົດໝາຍ;

ຄ. ຫຼັກການທົ່ວໄປຂອງກົດໝາຍຊຶ່ງຮັບຮູ້ໂດຍປະເທດທີ່ຈະເລີນແລ້ວ;

ງ. ພາຍໃຕ້ຂໍ້ກຳນົດ ມາດຕາ 59 ແຫ່ງບົດບັນຍັດສະບັບນີ້, ຄຳຟືພາກສາຂອງສານ ແລະ ແນວຄວາມຄິດຂອງນັກກົດໝາຍທີ່ມີຄຸນນະວຸດທິສູງ ຂອງປະເທດຕ່າງໆ ຈະເປັນພາຫະນະ ຊ່ວຍໃຫ້ສານວິນິໄສຫຼັກຂອງກົດໝາຍ.

2. ບົດບັນຍັດຂໍ້ນີ້ຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ອຳນາດຂອງສານ ໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ໂດຍອາໄສຫຼັກການຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບອັນດີ (1), ຫາກຄູ່ຄວາມຕົກລົງໃຫ້ປະຕິ ບັດເຊັ່ນນັ້ນ.

ຫມວດທີ III

ການພິຈາລະນາຄະດີ

ມາດຕາ 39

1. ພາສາທາງການຂອງສານຄື ຝຶ່ງ ແລະ ອັງກິດ. ຖ້າຄູ່ຄວາມຕົກລົງກັນວ່າໃຫ້ ດຳ ເນີນຄະດີ ເປັນພາສາຝຶ່ງ ກໍໃຫ້ເຮັດຄຳຟືພາກສາເປັນພາສາ ຝຶ່ງ, ຖ້າຄູ່ຄວາມຕົກລົງກັນວ່າໃຫ້ດຳ ເນີນຄະດີ ເປັນພາສາອັງກິດກໍໃຫ້ເຮັດຄຳຟືພາກສາເປັນພາສາອັງກິດ.

2. ຖ້າບໍ່ມີການຕົກລົງກັນວ່າໃຫ້ໃຊ້ພາສາໃດນຶ່ງ ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ, ຄູ່ຄວາມ ຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງອາດຈະໃຊ້ພາສາໃດພາສານຶ່ງ ໃນສອງພາສານີ້ ທີ່ຕົນພິຈາ ແລະ ຄຳຟືພາກສາ ຂອງສານກໍຈະເຮັດທັງເປັນ ພາສາຝຶ່ງ ແລະ ອັງກິດ, ໃນກໍລະນີນີ້ສານຈະບົ່ງບອກວ່າໃນສອງພາ ສານີ້ ພາສາໃດມີຄຸນຄ່າ.

---

(1) ex aquo et bono.

3. ຫາກຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງ ຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານຢາກໃຊ້ ພາສາໃດນຶ່ງ ນອກຈາກ ພາສາ ຝຶ່ງ ຫຼື ອັງກິດ, ສານກໍຈະອະນຸຍາດຕາມຄຳຂໍ.

ມາດຕາ 40

1. ຄະດີຕ່າງໆ ຈະຂຶ້ນມາສູ່ສານໄດ້ ດ້ວຍການແຈ້ງຄວາມຕົກລົງນຳກັນ ຫຼື ດ້ວຍການຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ຈຳສານ; ໃນສອງກໍລະນີດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕ້ອງລະບຸຫົວຂໍ້ພິດພາດກັນນັ້ນ ແລະ ບົ່ງບອກເຖິງຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ວຍ .
2. ຈຳສານຈະແຈ້ງຄຳຮ້ອງຟ້ອງໃຫ້ພວກກ່ຽວຂ້ອງຊາບທັນທີ .
3. ຈຳສານຈະແຈ້ງໃຫ້ສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດຊາບ ໂດຍຜ່ານເລຂາທິການໃຫ່ຍ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ລັດອື່ນໆ ຊຶ່ງມີສິດ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບພິຈາລະນາຂອງ ສານຊາບນຳດ້ວຍ .

ມາດຕາ 41

1. ຖ້າຫາກສານເຫັນວ່າ ມີສະພາວະການຈຳເປັນ, ສານມີອຳນາດກຳນົດມາດຕະການຊົ່ວຄາວເພື່ອຮັກສາສິດ ຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດ ຝ່າຍນຶ່ງໄວ້ .
2. ໃນລະຫວ່າງລໍຖ້າການລົງຄຳຕັດສິນຂັ້ນສຸດທ້າຍ ສານຕ້ອງແຈ້ງມາດຕະການດັ່ງກ່າວໄປຍັງຄູ່ຄວາມ ແລະ ສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງຊາບໃນທັນທີທັນໃດ .

ມາດຕາ 42

1. ຄູ່ຄວາມມີຕົວແທນຂອງຕົນເພື່ອດຳເນີນການ .
2. ຢູ່ຕໍ່ຫນ້າສານ, ຄູ່ຄວາມຈະໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທີ່ປຶກສາ ຫຼື ທະນາຍຄວາມ .
3. ຢູ່ຕໍ່ຫນ້າສານ, ຕົວແທນ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມຂອງຄູ່ຄວາມຈະມີເອກະສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມຄອງກັນ ຕາມຄວາມຈຳເປັນໃນການປະຕິບັດຫນ້າທີ່ ໂດຍອິດສະລະຂອງຕົນ .

ມາດຕາ 43

1. ການດຳເນີນຄະດີມີສອງຂັ້ນຕອນຄື ມີລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຫາງປາກເປົ່າ .
2. ການດຳເນີນຄະດີເປັນລາຍລັກອັກສອນປະກອບດ້ວຍການສົ່ງເອກະສານໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ແລະ ສົ່ງຄຳຖະແຫຼງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ຄຳໂຕ້ແຍ້ງ ແລະ ຫາກຈຳເປັນມີຄຳຕອບໂຕ້, ຕະຫຼອດເຖິງຫນັງສື ແລະ ເອກະສານອ້າງອີງຕ່າງໆ ເພື່ອໃຊ້ສະຫນັບສະຫນູນ ເຫດຜົນຂອງຕົນ .
3. ການສົ່ງເອກະສານດັ່ງກ່າວຕ້ອງຜ່ານຈຳສານຕາມເລກລຳດັບ ແລະ ຕາມທີ່ສານກຳນົດໃຫ້ .

4. ທຸກເອກະສານ ຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍນຶ່ງຕ້ອງສົ່ງສໍາເນົາໃຫ້ອີກຝ່າຍນຶ່ງ ໂດຍມີການ ຍັ້ງຍືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ .

5. ການດໍາເນີນຄະດີ ຂອງສານທາງປາກເປົ່າປະກອບດ້ວຍການເບີກຕົວພະຍານ , ຮັບຟັງຜູ້ຊ່ຽວຊານ , ຕົວແທນ , ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມ .

ມາດຕາ 44

1. ການສົ່ງແຈ້ງການຕ່າງໆ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນໆ, ນອກຈາກຕົວແທນ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມແລ້ວ, ສານຈະສົ່ງແຈ້ງການໄປໃຫ້ລັດຖະບານຂອງລັດນັ້ນ ໂດຍກົງ ຊຶ່ງແຈ້ງການດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນປະຕິບັດໃນດິນແດນຂອງລັດດັ່ງກ່າວ .

2. ຈະໄດ້ປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັນນີ້ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນການກັບທີ່ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຊື່ງຫຼັກຖານນັ້ນ .

ມາດຕາ 45

ການເປີດອະພິປາຍຢູ່ໃນສານໃຫ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການນໍາພາຂອງປະທານສານ ແລະ ໃນກໍລະນີທີ່ປະທານສານບໍ່ສາມາດເຂົ້າມາຮ່ວມໄດ້, ກໍໃຫ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການນໍາພາຂອງຮອງປະທານສານ, ຫາກທັງສອງຄົນບໍ່ສາມາດມາເປັນປະທານສານໄດ້, ກໍໃຫ້ພິພາກສາອາວຸໂສນັ້ງເປັນປະທານ .

ມາດຕາ 46

ການເປີດອະພິປາຍຢູ່ໃນສານໃຫ້ເຮັດແບບເປີດເຜີຍ, ເວັ້ນແຕ່ສານຈະສົ່ງຢ່າງອື່ນ ທີ່ ວ່າຄູ່ຄວາມຮ້ອງຂໍບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄົນທັງຫຼາຍເຂົ້າຮັບຟັງການພິຈາລະນານັ້ນ .

ມາດຕາ 47

1. ການອະພິປາຍຢູ່ໃນສານແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລະ ລົງນາມໂດຍຈໍາສານ ແລະ ປະທານສານ .

2. ມີບົດບັນທຶກການອະພິປາຍຢູ່ໃນສານເທົ່ານັ້ນຈະຖືວ່າເປັນທາງການໄດ້ .

ມາດຕາ 48

ໃນການດໍາເນີນຄະດີ, ສານຈະເປັນຜູ້ອອກຄໍາສັ່ງຕ່າງໆ ເປັນຜູ້ກໍານົດລະບຽບ ແລະ ເວລາຊົ່ວຄູ່ຄວາມແຕ່ລະຝ່າຍຈະຕ້ອງສິ້ນສຸດການໂຕ້ແຍ້ງ ແລະ ສານຈະເອົາທຸກໆມາດຕະການກ່ຽວກັບການສືບຫາຫຼັກຖານ .

ມາດຕາ 49

ກ່ອນການເປີດອະພິປາຍຢູ່ໃນສານ, ສານສາມາດຂໍໃຫ້ຕົວແທນຂອງຄູ່ຄວາມສົ່ງເອກະສານ ຫຼື ໃຫ້ຄໍາອະທິບາຍໃດນຶ່ງກ່ອນ ການພິຈາລະນາຄະດີ. ຫາກມີການປະຕິເສດສານກໍຈະລົງ ບົດບັນທຶກເອົາໄວ້ .

ມາດຕາ 50

ສານສາມາດມອບໃຫ້ສ່ວນບຸກຄົນ, ຄະນະບຸກຄົນ, ສໍານັກງານກໍາມາທິການ ຫຼື ອົງການໃດນຶ່ງທີ່ສານໄດ້ເລືອກເອົາໄວ້ເພື່ອໃຫ້ປະຕິບັດການສອບສວນ ຫຼື ວິເຄາະເລື້ອງໃດເລື້ອງນຶ່ງ ໃນເວລາໃດກໍໄດ້ .

ມາດຕາ 51

ໃນລະຫວ່າງການພິຈາລະນາ, ສານຈະວາງທຸກໆຄໍາຖາມທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ພະຍານບຸກຄົນ ແລະ ຕໍ່ຜູ້ຊ່ຽວຊານເງື່ອນໄຂທີ່ສານກໍານົດໃນບາງຂໍ້ບັງຄັບດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 30 .

ມາດຕາ 52

ເມື່ອສານໄດ້ຮັບຫຼັກຖານ ແລະ ໄດ້ຄໍາໃຫ້ການຂອງພະຍານໃນໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ແລ້ວ, ສານກໍອາດປະຕິເສດບໍ່ຮັບຝັງພະຍານບຸກຄົນ ຫຼື ຮັບເອົາເອກະສານເພີ່ມເຕີມ ຊຶ່ງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງຢາກເອົາມາສະເໜີຕໍ່ສານ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ອີກຝ່າຍນຶ່ງໃຫ້ການຍິນຍອມ .

ມາດຕາ 53

1. ຫາກຄູ່ຄວາມຝ່າຍນຶ່ງບໍ່ມາປະກົດຕົວຢູ່ສານ ຫຼື ບໍ່ມາຕໍ່ສູ້ຄະດີ, ອີກຝ່າຍນຶ່ງອາດຈະໃຫ້ສານພິພາກສາໃຫ້ເປັນໄປຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຂອງຝ່າຍຕົນ .

2. ກ່ອນຈະປະຕິບັດການດັ່ງທີ່ກ່າວຂ້າງເທິງນີ້ ສາມຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າບໍ່ພຽງແຕ່ສາມຈະມີອໍານາດຕາມມາດຕາ 37 ແລະ ມາດຕາ 38 ເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ສິດຮຽກຮ້ອງນັ້ນຈະຕ້ອງມີຫຼັກຖານຫມັ້ນຄົງທັງດ້ານຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ທາງກົດໝາຍ .

ມາດຕາ 54

1. ເມື່ອຕົວແທນ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມໄດ້ສະເໜີຄະດີຂອງຕົນ ພາຍໃຕ້ການກວດກາ ຂອງສານສໍາເລັດແລ້ວ, ປະທານສານທີ່ຈະສັ່ງໃຫ້ປິດການພິຈາລະນາຄະດີ .
2. ສານຈະອອກຈາກທີ່ນັ່ງເພື່ອພິຈາລະນາຄໍາພິພາກສາ .
3. ການພິຈາລະນາຂອງສານແມ່ນກະທໍາກັນແບບເປັນຄວາມລັບ .

ມາດຕາ 55

1. ການຕັດສິນຂອງສານແມ່ນເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງຜູ້ພິພາກສາທີ່ມີໜ້າ .
2. ຖ້າຄະແນນສຽງເທົ່າທຽມກັນ, ຄະແນນສຽງຂອງປະທານສານ ຫຼື ຜູ້ພິພາກສາທີ່ຮັກສາການແທນຈະເປັນສຽງຊື່ອາດ .

ມາດຕາ 56

1. ຄໍາພິພາກສາຕ້ອງສະແດງອອກເຖິງເຫດຜົນຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານຂອງການພິພາກສາ .
2. ຄໍາພິພາກສາຕ້ອງມີລາຍຊື່ຂອງຜູ້ພິພາກສາເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນນັ້ນ .

ມາດຕາ 57

ຫາກໃນຄໍາພິພາກສາທັງຫມົດ ຫຼື ໃນບາງສ່ວນບໍ່ມີຄວາມເປັນເອກະພາບກັນຂອງຜູ້ພິພາກສາ, ຜູ້ພິພາກສາຄົນໃດຄົນນຶ່ງມີສິດເຮັດບົດປະກອບຄວາມເຫັນຂອງຕົນຄັດຕິດຄໍາພິພາກສານັ້ນກໍໄດ້ .

ມາດຕາ 58

ປະທານສານ ແລະ ຈໍາສານເປັນຜູ້ລົງນາມໃນຄໍາພິພາກສາ. ໃຫ້ອ່ານຄໍາພິພາກສາຢ່າງເປີດເຜີຍໃນສານ, ບັນດາຕົວແທນຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຊາບຕາມຄວາມເຫມາະສົມ .

ມາດຕາ 59

ຄໍາພິພາກສາຂອງສານ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສະເພາະຕໍ່ຄູ່ຄວາມ ແລະ ສະເພາະໃນຄະດີທີ່ຖືກຕັດສິນເທົ່ານັ້ນ .

ມາດຕາ 60

ຄໍາພິພາກສາ ຂອງສານແມ່ນໃຊ້ໄດ້ເດັດຂາດ ແລະ ບໍ່ມີການອຸທອນຕື່ມ . ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຂັດຂ້ອງກ່ຽວກັບຄວາມໝາຍ ຫຼື ຂອບເຂດຂອງຄໍາພິພາກສານັ້ນ ໃຫ້ສານຕິຄວາມໝາຍຄໍາພິພາກສານັ້ນ , ເມື່ອຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍນຶ່ງຮ້ອງຂໍ .

ມາດຕາ 61

1. ຄໍາຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ອາດຈະກະທໍາໄດ້ສະເພາະໃນກໍລະນີທີ່ຄໍາຮ້ອງຂໍນັ້ນມີເຫດຜົນ ໃນການພິບັດຄວາມເປັນຈິງ ບາງປະການຊຶ່ງມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ການຕັດສິນເທົ່ານັ້ນ , ຊຶ່ງຂໍ້ຄວາມຈິງດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ປະກົດຕໍ່ສານ ແລະ ຕໍ່ຝ່າຍທີ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ກ່ອນການລົງຄໍາພິພາກສາ ແລະ ຄວາມບໍ່ຮູ້ຂໍ້ຄວາມເປັນຈິງດັ່ງກ່າວນັ້ນບໍ່ແມ່ນ ຍ້ອນຄວາມປະຫມາດເລີ່ມເລີ້ .

2. ອັນຕອນໃນການພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ໃຫ້ເລີ່ມໂດຍຄໍາພິພາກສາ ຂອງສານ ກ່າວເຖິງການພິບັດຄວາມເປັນຈິງ ໃຫ້ແຍ້ງຈະແຈ້ງ , ທົ່ງຍອມຮັບວ່າຫານພິບັດຄວາມເປັນຈິງໃໝ່ນີ້ມີລັກສະນະ ພະຈາລະນາຄະດີຄືນໃໝ່ໄດ້ ແລະ ປະກາດໃຫ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ນີ້ໄວ້ໂດຍອີງໃສ່ເຫດຜົນນີ້ .

3. ສານອາດຈະຂໍຊາບ ການປະຕິບັດຕາມຄໍາພິພາກສານີ້ກ່ອນທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ພິພາກສາຄືນໃໝ່ .

4. ຄໍາຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ຕ້ອງກະທໍາຢ່າງຊ້າທີ່ສຸດພາຍໃນ 6 ເດືອນພາຍຫຼັງໄດ້ຄົ້ນພິບັດຄວາມເປັນຈິງອິນໃໝ່ .

5. ເມື່ອພົ້ນກໍານົດ 10 ປີ ຫຼັງຈາກວັນອ່ານຄໍາພິພາກສາແລ້ວຈະຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ອີກບໍ່ໄດ້ .

ມາດຕາ 62

1. ໃນຄະດີນຶ່ງ , ຫາກລັດໃດນຶ່ງເຫັນວ່າຕົນໄດ້ຮັບການກະທົບ ໃນແງ່ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານກົດໝາຍ , ລັດນັ້ນອາດຈະຂໍຮ້ອງໄປຍັງສານ ເພື່ອເຂົ້າໄປກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີນັ້ນກໍໄດ້ .

2. ສານຈະພິຈາລະນາ ຕັດສິນຄໍາຮ້ອງຂໍນີ້ .

ມາດຕາ 63

1. ຫາກມີການຕິກາມຕິຄວາມຫມາຍສົນທິສັນຍາ ຊຶ່ງມີລັດພາຄືອື່ນໆ ກ່ຽວຂ້ອງນຳດ້ວຍ ນອກຈາກຄູ່ຄວາມ, ຈາສານຈະແຈ້ງໃຫ້ ບັນດາລັດດັ່ງກ່າວຊາບໃນທັນທີ.
2. ທຸກລັດທີ່ໄດ້ຮັບຄຳແຈ້ງການດັ່ງກ່າວມີສິດທີ່ຈະເຂົ້າມາມີສ່ວນໃນການພິຈາລະນາ, ແຕ່ ຖ້າລັດດັ່ງກ່າວຫາກໃຊ້ສິດນັ້ນ, ການຕິຄວາມຫມາຍທີ່ກ່າວໄວ້ໃນຄຳພິພາກສານັ້ນຍ່ອມເປັນພັນທະ ສຳລັບລັດເລົ່ານັ້ນຢ່າງສະເໝີພາບກັນ.

ມາດຕາ 64

ຄູ່ຄວາມຕ້ອງເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງຕົນເອງໃນການດຳເນີນຄະດີ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ສານຈະຕົກລົງ ເປັນຢ່າງອື່ນ.

**ຫມວດທີ IV
ຄຳເຫັນແນະນຳ**

ມາດຕາ 65

1. ສານອາດຈະເຫັນຄຳແນະນຳໃນທຸກບັນຫາກົດຫມາຍຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຈາກອົງການທີ່ສະ ຖາບັນທີ່ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດອະນຸຍາດ ຫຼື ສອດຄ່ອງກັບບົດບັນຍັດຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ໃນການຂໍຄຳເຫັນແນະນຳນີ້.
2. ການທີ່ຈະຂໍໃຫ້ສານໃຫ້ຄຳແນະນຳຕ້ອງເຮັດຄຳຮ້ອງຂໍເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ສານ ສະ ແດງຂໍຄວາມຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຕ້ອງການຂໍຄຳເຫັນຈາກສານ. ໃຫ້ສົ່ງເອກະສານ ຕ່າງໆທີ່ຈະຊ່ວຍໃນການພິຈາລະນາບັນຫານັ້ນໃຫ້ແຈ່ມແຈ້ງໄປຜ່ອນ.

ມາດຕາ 66

1. ໃຫ້ຈ່າສານແຈ້ງຄຳຮ້ອງເພື່ອຂໍຄຳເຫັນຈາກສານໄປຍັງລັດທຸກໆລັດທີ່ມີສິດໃນການພິຈາ ລະນາຂອງສານໃນທັນທີ.
2. ນອກຈາກນີ້, ໃຫ້ຈ່າສານແຈ້ງເປັນການພິເສດ ແລະ ໂດຍກົງໃຫ້ລັດໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໃຫ້ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຊຶ່ງມີສິດຝັງການພິຈາລະນາຂອງສານ ຫຼື ການຕັດສິນຂອງປະທານ ຫຼື ຂອງສານຊາບ (ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ສານບໍ່ໄດ້ນຶ່ງພິຈາລະນາ), ຈ່າສານຈະຮັບຄຳຖະແຫຼງເປັນລາຍ ລັກອັກສອນຕາມໄລຍະເວລາທີ່ປະທານກຳນົດໄວ້, ຫຼື ຮັບຜັງຄຳຖະແຫຼງທາງປາກເປົ່າກ່ຽວກັບບັນ

ຫານັ້ນໃນເວລານັ້ງຝິຈາລະນາ ໂດຍເປີດເຜີຍຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວຫາກເຫັນວ່າຄໍາ
ຖະແຫຼງນັ້ນສາມາດໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບັນຫານັ້ນ .

3. ຖ້າຫາກລັດໃດລັດນຶ່ງບໍ່ໄດ້ຮັບການແຈ້ງຜິເສດດັ່ງທີ່ກ່າວໄວ້ໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້,
ລັດນັ້ນຫ້ອນສະແດງຄວາມປະສົງຂອງຕົນທີ່ຈະສະເໜີຄໍາຖະແຫຼງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ຄວາມ
ປະສົງຢາກຮັບຜັງການຝິຈາລະນາ, ສານຈະເປັນຜູ້ຕົກລົງ .

4. ລັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ສະເໜີຄໍາຖະແຫຼງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ດ້ວຍປາກ
ເປົ່າ ຫຼື ດ້ວຍທັງສອງວິທີ ກໍອາດຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ວິໄຈອັດຄວາມທີ່ສະເໜີ ໂດຍລັດ ຫຼື ອົງ
ການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ, ໃນຮູບການ, ມາດຕະການ ແລະ ໄລຍະເວລາ ທີ່ສານກຳນົດໄວ້ໃນແຕ່ລະກໍລະ
ນີ, ຖ້າຫາກສານບໍ່ໄດ້ນັ່ງຝິຈາລະນາ, ແມ່ນປະທານສານຈະຊື້ຂາດ ໃນເລື່ອງນີ້ໂດຍສະເພາະຈາກ
ນັ້ນຈໍາສານຈະແຈ້ງອັດຄວາມຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຍັງລັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຍື່ນອັ ຄວາມ
ໃນທຳນອງດຽວກັນນີ້ ໃນເວລາອັນສົມຄວນ .

ມາດຕາ 67

ສານຈະອ່ານຄໍາແນະນໍາໂດຍເປີດເຜີຍ, ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ເລຂາທິການໃຫ່ຍ ສະມາຊິກສະຫະ
ປະຊາຊາດ, ຜູ້ແທນລັດອື່ນໆ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງຊາບ .

ມາດຕາ 68

ໃນການປະຕິບັດຫນ້າທີ່ກ່ຽວກັບການເຮັດຄໍາແນະນໍານີ້, ສານຈະຕ້ອງອີງໃສ່ບົດບັນຍັດຂອງ
ທຳມະນູນສະບັບນີ້, ຊຶ່ງນໍາໄປປະຕິບັດຕໍ່ການຄັດແຍ້ງຕາມທີ່ສານຍອມຮັບວ່າຈະໄດ້ນໍາມາບັງຄັບໃຊ້ .

ຫມວດທີ V

ການດັດແປງແກ້ໄຂ .

ມາດຕາ 69

ການດັດແປງແກ້ໄຂທຳມະນູນສະບັບນີ້ໃຫ້ປະຕິບັດວິທີດຽວກັນກັບການດັດແປງແກ້ໄຂກົດບັດ
ສະຫະປະຊາຊາດ, ແຕ່ງໃນເງື່ອນໄຂທີ່ວ່າສະມັດຊາໃຫ່ຍສາມາດຮັບຮອງເອົາບົດບັນຍັດນີ້ໂດຍການ
ສະເໜີຂອງສະພາຄວາມຫມັ້ນຄົງ, ເພື່ອແກ້ໄຂການເອົ້າຮ່ວມ ວິທີການຝິຈາລະນາດັ່ງກ່າວຂອງ
ລັດທີ່ເປັນພາສີ ຂອງທຳມະນູນ ຂອງສານ ສະບັບປະຈຸບັນ, ແຕ່ຫາກຍັງບໍ່ທັນເປັນສະມາຊິກຂອງ
ສະຫະປະຊາຊາດ .

ມາດຕາ 70

ສາມສາມາດສະເໜີຂໍ້ດັດແປງແກ້ໄຂທຳມະນູນສະບັບນີ້ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຈຳເປັນ, ໂດຍສະເໜີເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຍັງເລຂາທິການເພື່ອພິຈາລະນາເພື່ອໃຫ້ໄປຕາມບົດບັນຍັດຂອງມາດຕາ 69.

ບັນດາພະນັກງານຂອງ ກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ

ທີ່

ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ

- ທ່ານ ດຣ ບຸນທິງ ວົງສາລີ.....ຫົວໜ້າກົມ
- ທ່ານ ດຣ ມົງຄິນ ກ.ສະໂລລິທ.....ທີ່ປຶກສາກົມ
- ທ່ານ ກອບແກ້ວ ຫຼວງໂຄດ.....ຮອງຫົວໜ້າກົມ
- ທ່ານ ນ ມະໄລວຽງ ສາກິນນິຍົມ.....ຫົວໜ້າພະແນກສົນທິສັນຍາ
- ທ່ານ ແກ້ງໃຈ ສີຊານິນ.....ຮັກສາການຫົວໜ້າພະແນກກົດໝາຍ
- ສີຣິນ ຈັນທະລາດ
- ພິນສີ ເທບພະວົງ
- ອານຸສິນ ອັດຕິຍາລາດ
- ບຸນຜາ ພິມມະແສງ
- ນາງ ບົວທອງ ໄຊຍະສຸກ

ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈນຳສຳນັກງານວຽກຈັດທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການທີ່ໄດ້ໃຫ້ການປະກອບສ່ວນໃນເອກະສານດັ່ງກ່າວ .

ເດືອນ ຕຸລາ 1995